

فصلنامه علمی (مقاله علمی-پژوهشی) جامعه‌شناسی سیاسی ایران، سال سوم، شماره چهارم (پیاپی ۱۲) زمستان ۱۳۹۹، صص ۳۰۲۳-۲۹۹۱

تدوین الگوی مدیریت و ساماندهی حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی در نوسانات بین بازارهای مالی

مژگان ابراهیم زاده خراسانی^۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۸/۲۰

علی بیات^۲

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۱/۲

مهدی محمدی^۳

چکیده

یکی از مهم‌ترین سرمایه‌گذاری‌هایی که امروزه مورد توجه قرار گرفته، ارزهای دیجیتال بوده است. بر اساس جدید بودن این بازار مالی در کشور، تمرکز روی نحوه مدیریت این حساب‌ها و امنیت موجود در آن با توجه به نوسانات اقتصادی کشور ضرورت می‌یابد. با توجه به اهمیت این موضوع و همچنین کمبود پژوهش‌های موجود در این زمینه، لذا این پژوهش با هدف تدوین الگوی مدیریت و ساماندهی حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی نوسانات بین بازارهای مالی انجام شده است. این پژوهش از نظر هدف، کاربردی-توسعه‌ای است که بصورت آمیخته (کیفی-کمی) انجام شده است. در این راستا، برای شناسایی مولفه‌های مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی در نوسانات بین بازارهای مالی، از روشی کیفی از نوع اکتشافی و با استفاده از مصاحبه نیمه ساختاریافته انجام شده و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از روش تئوری داده بنیاد استفاده شده است. جامعه آماری مصاحبه شامل متخصصین، اساتید و خبرگان فعال در بازارهای مالی و خصوصاً ارزهای دیجیتال بوده است. نمونه‌گیری از نوع گلوله برفی می‌باشد و حجم نمونه نیز، بررسی تا حد اشباع نظری بوده است؛ لذا، پس از مصاحبه با ۱۵ نفر، پاسخ‌ها به اشباع نظری رسید. در بخش کمی و برای سنجش اثر مولفه‌های تعیین شده در مدل، پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی است که با استفاده از ابزار پرسشنامه انجام و با روش مدل‌سازی معادلات ساختاری و نرم‌افزار PLS و SPSS تحلیل شده است. جامعه آماری این بخش شامل کارشناسان و متخصصین فعال در حوزه بازارهای مالی و آشنا با حساب‌های ارز دیجیتال می‌باشد. نمونه آماری در این بخش، ۲۰۰ نفر می‌باشد که با روش نمونه‌گیری در دسترس و تصادفی، نمونه‌ها انتخاب گردیدند و داده‌ها در تابستان ۱۴۰۱ جمع‌آوری گردید. بر اساس یافته‌ها، الگوی پژوهش طراحی شد.

کلمات کلیدی: ارز دیجیتال، مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال، امنیت اقتصادی، نوسانات بازار مالی، رویکرد آمیخته.

^۱ گروه حسابداری، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران. mozhgan۷۳۷@yahoo.com

^۲ گروه حسابداری و مالی، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران. (نویسنده مسئول) ali.bayat۲@yahoo.com

^۳ گروه حسابداری و مالی، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران. mehdi.mohamadi@yahoo.com

بازار ارز دیجیتال به عنوان یکی از جدیدترین بازارهای مالی مورد توجه بسیاری از سرمایه‌گذاران قرار گرفته است (محمدی و همکاران، ۱۴۰۰). هدف عمده سرمایه‌گذاران بازار ارز دیجیتال^۴، کسب بازده معقول است که تعیین این بازده و نوسانات آن برای سرمایه‌گذاران از اهمیت خاصی برخوردار است. سرمایه‌گذاری^۵ در بازار ارز، بر روی دو عامل متمرکز شده است: اول، بیشینه سازی بازده سرمایه‌گذاری در ازای یک مقدار ریسک معین و دوم، کمینه کردن ریسک سرمایه‌گذاری به ازای یک مقدار بازده مشخص (زمردیان و خسروانجم، ۱۳۹۹). در ساخت نظریه پرتفوی، مارکوویتز (۱۹۵۲) فرض کرد که همه سرمایه‌گذاران افراد منطقی در تصمیم‌گیری هستند. بنابراین، انتظار می‌رود که کلیه تصمیمات گرفته شده از طریق انواع فرآیندهای تجزیه و تحلیل منطقی، بالاترین سودمندی را ایجاد کنند. در این راستا اکثر نظریه‌های مالی نیز از این فرض استفاده می‌کنند (آندرس لویز^۶ و همکاران، ۲۰۲۰). باربریس و تالر (۲۰۰۳) اینگونه ادعا کرده‌اند که رفتار منطقی باید دو چیز را پوشش دهد. اول، وقتی سرمایه‌گذاران اطلاعات جدیدی دریافت می‌کنند، باورهای خود را به طور مناسب و دقیق به روز می‌کنند. ثانیاً، بر اساس باورهای جدید، سرمایه‌گذاران تصمیمات درستی را اتخاذ می‌کنند که منطبق بر توضیح نظریه‌های مالی متعارف باشد. از این رو، تورش و تعصب در تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاری رخ نخواهد داد (الگیلی^۷ و همکاران، ۲۰۲۱)، زیرا این گونه در نظر گرفته می‌شود که هر فرد براساس محاسبات کامل، نظریه‌ها، مفاهیم و رویکردهای مناسب، بهترین گزینه‌ها را از بین گزینه‌های موجود انتخاب می‌کند (لیندر^۸ و همکاران، ۲۰۲۱). یک سوال اساسی که توسط محققان مختلفی مطرح شده است، این است که "آیا سرمایه‌گذاران همیشه منطقی به مدیریت حساب‌های خود می‌پردازند؟" به گفته آنها، فرض عقلانیت سرمایه‌گذار به راحتی تحقق نمی‌یابد، زیرا سرمایه‌گذاران در شرایطی اقدام به تصمیم‌گیری می‌کنند که گزینه‌های دیگری که شامل ریسک و عدم اطلاعات کافی هستند، نیز وجود دارد (محمدزاده و همکاران، ۱۳۹۹). افراد بین گزینه‌های مختلف (یا چشم‌اندازهای مختلف) و بر اساس چگونگی تخمین آنها (به صورت مغرضانه یا نادرست) احتمال مطلوبیت هر یک از این گزینه‌ها را تعیین می‌کنند (اشرفی، ۱۳۹۸). آنها همچنین بیان می‌کنند که تصمیم‌گیرندگان مالی نه تنها شامل ملاحظات منطقی و عقلایی می‌شوند، بلکه

^۴ Cryptocurrency Market

^۵ Investment

^۶ Angeles López

^۷ Elgebeily

^۸ Lindner

جنبه‌های روانشناختی نیز دارند که گاه غیر منطقی است و شامل شهود است (سامال^۹ و همکاران، ۲۰۲۰). از این رو، ممکن است از فرض عقلانیت از مفروضات اولیه تئوری‌های مالی منحرف شود. از این رو مطالعات مرتبط با اقتصاد رفتاری از جایگاه ویژه‌ای برخوردار شده‌اند. اقتصاد رفتاری انحرافات سیستماتیک از عقلانیت را که توسط سرمایه‌گذاران مشاهده شده، در کانون توجه قرار می‌دهد (پارک و چای^{۱۰}، ۲۰۲۰). چرا که به معنای واقعی کلمه، تصمیم‌گیری فرآیندی است برای انتخاب بهترین گزینه از بین گزینه‌های ممکن موجود در شرایط پیچیده و پیچیدگی آن باعث می‌شود که سرمایه‌گذار فرایند تصمیم‌گیری را تا حدودی ساده کند تا به نتایج مطلوب دست یابد (جامی الاحمدی و رازدار، ۱۳۹۷). بنابراین، اطلاعات به دست آمده و سطح توانایی سرمایه‌گذار در پردازش اطلاعات بسیار تحت تأثیر کیفیت تصمیمات اتخاذ شده قرار دارد. بعلاوه، شفرین (۲۰۰۷) اظهار می‌کند که طیف وسیعی از سوگیری‌های رفتاری یا رفتارهای غیر منطقی عمدتاً ناشی از توانایی محدود سرمایه‌گذار در تجزیه و تحلیل اطلاعات در تصمیم‌گیری است (زارع، ۱۴۰۰). این در حالی است که امروزه ارزشهای دیجیتال و نوسانات آن نیز در بازارهای کلان و سرمایه‌گذاری‌ها نقش برجسته‌ای پیدا کرده و نگاه سرمایه‌گذاران و جستجوی اطلاعات زیادی را به خود جلب کرده است (شکری و همکاران، ۱۴۰۱). نحوه اداره حساب و تغییرات ایجاد شده توسط سرمایه‌گذار در حساب خود، تحت عنوان مدیریت حساب مطرح می‌شود. بحث مدیریت سرمایه، یکی از مهمترین مباحثی است که باید در سرمایه‌گذاری و معاملات در بازار ارزهای دیجیتال مد نظر قرار گیرد (حسن و همکاران، ۲۰۲۰). رعایت اصول مدیریت سرمایه، همان فاکتور مهمی است که دوام را در این بازار پرریسک و نوسانی تضمین می‌کند و کمک می‌کند تا آهسته و پیوسته رشد کرده و سودآوری کسب گردد. به طور کلی، مدیریت سرمایه به این معناست که معامله و سرمایه‌گذاری چگونه انجام شود تا کمترین ریسک را داشته باشد و بتوان بیشترین بازدهی را در زمانی معقول از سرمایه کسب کرد (سعادت‌مند و همکاران، ۱۴۰۰). در واقع، عوامل تاثیرگذار زیادی در این مسئله دخیل اند که هر کس با توجه به آنها باید روش مناسب مدیریت سرمایه خود را انتخاب کند. وجود امنیت اقتصادی در بازار ارز دیجیتال و همچنین نوسانات موجود در بازارهای مالی، نقش مهمی در گرایش سرمایه‌گذاران به ارزشهای دیجیتال و توانایی مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال^{۱۱} دارد (صالحی، ۱۳۹۸).

امنیت اقتصادی^{۱۲}، وضعیت باثباتی از شرایط و ساختار فعلی و افق معلوم و روشنی از آینده است که در آن فرد، جامعه، سازمان و دولت احساس رهایی از خطر کرده و به‌طور بهینه می‌توانند به تولید،

^۹ Samal

^{۱۰} Park & Chai

^{۱۱} Management of Cryptocurrency Accounts

^{۱۲} Economic Security

توزیع و مصرف ثروت پردازند (هی و همکاران^{۱۳}، ۲۰۲۰). به عبارت دیگر یک جامعه را زمانی می‌توان از لحاظ اقتصادی ایمن دانست که ثبات در آن جامعه وجود داشته و خانوارها و بنگاه‌ها به‌عنوان مهم‌ترین نهادهای اقتصاد و بازار بتوانند در محیط رقابتی سالم و با میزان اطلاعات یکسان به بهینه‌سازی رفتار خود پردازد (صادقی، ۱۴۰۰). امنیت اقتصادی رابطه مستقیمی با نوسانات بازارهای مالی دارد. انتقال بحران‌های مالی بین بازارهای مختلف در یک اقتصاد حاکی از وجود کانال‌های سرایت این بحران دارد. امروزه بازارهای موازی در هر اقتصادی با سایر بازارها دارای ارتباط تنگاتنگی است (این^{۱۴}، ۲۰۲۱). کانال‌های انتقال دهنده شوک‌ها و بحران‌های مالی به سایر بازارهای می‌تواند شامل اطلاعات، متغیرهای کلان اقتصادی، رفتارهای سرمایه‌گذاری و... باشد. در این راستا انتخاب بازاری که دارای بالاترین امنیت و کمترین نوسان باشد و دارای ریسک کمتری باشد، برای سرمایه‌گذاران مهم است (ایزدی و همکاران، ۱۳۹۹). اما نکته مهم در این زمینه، وجود ریسک‌های همیشگی در بازارهای مالی است، لذا سرمایه‌گذاران نیاز به اطلاعات و آگاهی بیشتر برای مدیریت درست حساب‌های ارز دیجیتال خود برای افزایش بازدهی دارند (علی یاری و همکاران، ۱۴۰۱). بطور مثال یکی از اطلاعات مهمی که غالب سرمایه‌گذاران به آن اتکا می‌کنند و در تصمیمات ورود و یا خروج از بازار از آن بهره می‌برند، اطلاعات مبتنی بر تحلیل نوسانات ارزهای دیجیتال است. شاید ابتدایی‌ترین و اولین مفاهیم در این تحلیل، نقاط حمایت و مقاومت تعریف شود (شکری و همکاران، ۱۴۰۰). تحلیلگران از سطوح حمایت و مقاومت برای شناسایی نقاط قیمت در نمودار استفاده می‌کنند که در آن احتمال توقف یا تغییر روند غالب وجود دارد. حمایت به دلیل تمرکز تقاضا در جایی رخ می‌دهد که انتظار می‌رود روند نزولی متوقف شود (شهنوازی و همکاران، ۱۴۰۱). در حالی که مقاومت در جایی رخ می‌دهد که انتظار می‌رود روند صعودی به دلیل شدت عرضه به طور موقت متوقف شود. این سطوح اگرچه ممکن است در نگاه اول اختیاری به نظر برسند، اما بر اساس احساسات و لنگرانداختن بازار شکل می‌گیرند. لذا می‌توان نوسانات و نزدیکی بازار به نقاط حمایت و مقاومت را به عنوان محرک در تقویت برخی تورش‌های رفتاری نسبت به سایر تورش‌ها دانست و تاثیر آن بر تصمیمات سرمایه‌گذاری غیرقابل انکار است (محمدی و همکاران، ۱۴۰۰)، اما نکته مهم داشتن دانش کافی برای تحلیل این اطلاعات در راستای مدیریت حساب‌ها و کنترل رفتارهای احساسی است.

با توجه به اهمیت موضوع و نقش مدیریت درست حساب‌های ارز دیجیتال با تاکید بر امنیت اقتصادی در نوسانات بازارهای مالی در راستای بازدهی بالای این سرمایه‌گذاری، همچنین بر اساس

^{۱۳} He

^{۱۴} IN

محدودیت پژوهش‌های موجود در این حوزه و نبود مطالعات بر روی نحوه مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور و نبود الگویی در این رابطه و لزوم شناسایی عوامل اثرگذار در این زمینه برای افزایش دانش سرمایه‌گذاران، برای پاسخگویی به شکاف‌های موجود در این حوزه و ارائه پیشنهاداتی کاربردی جهت آگاهی سرمایه‌گذاران جهت بهبود بازدهی در این بازار مالی، پژوهش حاضر با هدف تدوین الگوی مدیریت و ساماندهی حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی در نوسانات بین بازارهای مالی انجام شده و به دنبال پاسخ‌گویی به این سوال است که: الگوی مدیریت و ساماندهی حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی در نوسانات بین بازارهای مالی چگونه است؟

۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش

با توجه به لزوم آشنایی با موضوع و متغیرهای موردنظر، در ادامه به تشریح مبانی نظری مرتبط با مهم‌ترین متغیرهای مورد بررسی در این پژوهش پرداخته شده است.

۲-۱. مدیریت حساب ارز دیجیتال

ارز دیجیتال به‌عنوان یک واحد پولی یا واسطه تبادل (جدا از واسطه‌های فیزیکی مانند اوراق بانکی یا سکه) برپایه اینترنت تعریف می‌شود که ویژگی‌هایی مشابه با پول فیزیکی را داراست، اما تراکشن‌های انتقال سرمایه را به‌صورت آنی و بدون مرز بین افراد انجام می‌دهد (شو و همکاران^{۱۵}، ۲۰۲۰). پول‌های مجازی و ارز رمزی هر دو از نمونه‌های پول‌های دیجیتال هستند اما برعکس این عبارت صحیح نیست. در واقع نمی‌توان پول دیجیتال را به این دو گروه محدود کرد (ورما و شارما^{۱۶}، ۲۰۲۰). ارز دیجیتال یا کریپتو کارنسی یک پدیده جهانی است و در حالی که دولت‌ها مواضع سخت‌گیرانه‌ای دارند، مقررات در این حوزه هنوز ناپاست. علی‌رغم ارزش‌گذاری‌های شرکتی، ارزهای دیجیتال محصولی را به فروش نمی‌رسانند، بازدهی کسب نمی‌کنند و یا برای هزاران نفر شغل ایجاد نمی‌کنند (شکری و همکاران، ۱۴۰۰). آن‌ها به‌طور کلی سود سهامی پرداخت نمی‌کنند و فقط یک مقدار کوچک از ارزش کل ارز در آن لحاظ شده است. چنین قوانین محدودی امکان دستکاری بازار را فراهم می‌آورد که به نوبه خود سبب نوسان می‌شود (شهنوازی و همکاران، ۱۴۰۱). همچنین این مورد مانعی برای سرمایه‌گذاری‌های نهادی است؛ زیرا صندوق‌های بزرگ سرمایه‌گذاری تضمینی برای حفظ و امنیت سرمایه‌اش ندارد (باقری، ۱۳۹۶). دلایل بسیار زیادی برای پی بردن به

^{۱۵} Shou

^{۱۶} Verma & Sharma

اهمیت سرمایه‌گذاری در ارزش‌های دیجیتال وجود دارد که در ادامه به برخی از آن‌ها اشاره می‌کنیم: سادگی: سرمایه‌گذاری و ترید ارز دیجیتال بسیار آسان است. برای شروع سرمایه‌گذاری در زمینه ارزش‌های دیجیتال داشتن یک گوشی هوشمند و یک کیف پول دیجیتال کافی است (صالحی‌فر، ۱۳۹۸). البته کسب اطلاعات و تحقیق و مطالعه در مورد سرمایه‌گذاری و مدیریت سرمایه در ارز دیجیتال یک پیش‌نیاز بسیار ضروری است. شفافیت: در سرمایه‌گذاری ارزش‌های دیجیتال همه چیز شفاف است. اهمیت این موضوع زمانی بیشتر می‌شود که این میزان از شفافیت در هیچ یک از بازارهای مالی دیگر مانند بورس اوراق بهادار وجود ندارد (سعادت‌مند و همکاران، ۱۴۰۰). یک سرمایه‌گذار در زمینه ارزش‌های دیجیتال می‌تواند در حالی که در منزل خود نشسته، تمام معاملات انجام شده در سراسر دنیا را مشاهده کند. ارز دیجیتال پول آینده است: آینده سرمایه‌گذاری ارزش‌های دیجیتال بسیار روشن است. برای مدیریت سرمایه در ارز دیجیتال کافی است روند رشد یکی از ارزها مانند بیت‌کوین را در چند سال اخیر مشاهده کرد (گائو^{۱۷} و همکاران، ۲۰۲۲). برخی از تحلیلگران اقتصادی معتقد هستند که کریپتوکارنسی پول آینده است و با گذشت زمان، تعداد بیشتری از مردم شروع به استفاده از رمزارزها خواهند کرد. شاید در سال‌های اولیه ظهور ارزش‌های دیجیتال همه چیز درباره آن‌ها کمی گنگ به نظر می‌رسید و منابع اطلاعاتی محدودی در دسترس بود (یانگ^{۱۸} و همکاران، ۲۰۲۰). اما در حال حاضر یک جستجوی ساده در گوگل، می‌تواند به حجم بسیار زیادی از اطلاعات در زمینه سرمایه‌گذاری ارزش‌های دیجیتال دست پیدا کند. امروزه برخی از سازمان‌ها و مراکز برای مشتریان خود امکان پرداخت هزینه‌ها را به صورت ارز دیجیتال امکان‌پذیر کرده‌اند. همچنین کشورهای بسیاری مانند السالوادور نیز بیت‌کوین را به‌عنوان پول رسمی پذیرفته‌اند. این پذیرش و درک ارز دیجیتال و بلاکچین نشانه‌های روشنی از آینده دارایی‌های دیجیتال است (حسن و همکاران، ۲۰۲۰). به طور خلاصه مزایای ارزش‌های دیجیتال عبارتند از: آزادی در پرداخت و دسترسی بین‌المللی و سرعت بالا در انتقال بین‌المللی و فرامرزی، هزینه عملیاتی پایین و انجام قراردادهای هوشمند بدون دخالت اشخاص ثالث، استفاده از رمزین ارز در شرایط تحریمی ایران و ناتوانی دولت‌ها در مصادره و بلوکه کردن (شهنوازی و همکاران، ۱۴۰۰).

سرمایه‌گذاری ارزش‌های دیجیتال کار چندان سختی نیست و نیاز به فرآیند پیچیده و خاصی ندارد. تمام افراد می‌توانند با کمی آموزش، تجارت در این حوزه را شروع کنند. در حالت کلی، فرآیند سرمایه‌گذاری ارزش‌های دیجیتال شامل مراحل زیر است:

- جمع‌آوری پول برای سرمایه‌گذاری ارز دیجیتال.

^{۱۷} Gao

^{۱۸} Yang

- انتخاب ارز دیجیتال مناسب.
- انتخاب کیف پول سخت افزاری یا نرم افزاری موردنظر.
- خرید ارز دیجیتال در صرافی معتبر در زمان مناسب.
- فروش ارز دیجیتال در صرافی معتبر در زمان مناسب به منظور کسب سود و یا خارج کردن سرمایه از بازار (صالحی فر، ۱۳۹۸).

دو روش متداول برای سرمایه گذاری ارز دیجیتال و کسب درآمد، استخراج و ترید ارز دیجیتال است. هر کدام از این دو روش معایب و مزایای خود را دارند. ترید ارز دیجیتال: ترید به معنای خرید ارز دیجیتال در قیمت پایین و فروش در زمانی است که قیمت آن به بیشترین مقدار خود رسیده باشد. تریدر به کسی گفته می‌شود که خرید و فروش ارز دیجیتال را به منظور کسب سود انجام می‌دهد. ترید ارز دیجیتال شباهت هایی با خرید و فروش در سهام دارد. استخراج ارزهای دیجیتال: استخراج یا ماینینگ به فرآیند اعتبارسنجی تراکنش ارز دیجیتال گفته می‌شود. در دنیای ارزهای دیجیتال، تراکنش‌ها در یک بلاک ذخیره می‌شود (سعادت‌مند و همکاران، ۱۴۰۰). این بلاک‌ها به زنجیره‌ای از پرونده‌ها به نام بلاکچین افزوده می‌شود. به زبان ساده‌تر، ماینرها (استخراج کنندگان ارز دیجیتال) برای حل مشکلات پیچیده ریاضی با یکدیگر رقابت می‌کنند، زیرا اولین نفری که موفق به یافتن پاسخ شود، پاداش استخراج را دریافت خواهد کرد.

تمام افرادی که تصمیم به شروع سرمایه گذاری ارزهای دیجیتال می‌گیرند، به دنبال کسب سود هستند. اما کسب سود جز در سایه آگاهی امکان پذیر نیست. یادگیری نکات مربوط به سرمایه گذاری در بازار ارزهای دیجیتال بسیار حائز اهمیت است (هی و همکاران، ۲۰۲۰). بحث مدیریت سرمایه، یکی از مهمترین مباحثی است که باید در سرمایه گذاری و معاملات در بازار ارزهای دیجیتال مد نظر قرار گیرد. رعایت اصول مدیریت سرمایه، همان فاکتور مهمی است که دوام را در این بازار پرریسک و نوسانی تضمین می‌کند و کمک می‌کند تا آهسته و پیوسته رشد کرده و سودآوری کسب گردد (حسن و همکاران، ۲۰۲۰). مدیریت سرمایه مبحث بسیار تخصصی و پیچیده ایست و نمی‌توان برای همه یکسان در نظر گرفت. در واقع، عوامل تاثیرگذار زیادی در این مسئله دخیل اند که هر کس با توجه به آنها باید روش مناسب مدیریت سرمایه خود را انتخاب کند. به طور کلی، مدیریت سرمایه به این معناست که معامله و سرمایه گذاری چگونه انجام شود تا کمترین ریسک را داشته باشد و بتوان بیشترین بازدهی را در زمانی معقول از سرمایه کسب کرد (سعادت‌مند و همکاران، ۱۴۰۰). برای اینکه بهترین استراتژی مدیریت سرمایه در بازار کریپتو کارنسی ایجاد شود، باید هدف از سرمایه گذاری و معامله مشخص شود و همچنین بازه زمانی که آن هدف محقق می‌گردد (صالحی فر، ۱۳۹۸). سپس میزان ریسک پذیری را سنجیده و میزان تحمل ریسک در بازارهای مالی تعیین می‌شود.

هرچه ریسک بالاتر باشد، احتمال سود و ضررها هم بیشتر میشود. به همین دلیل، بهتر است از لحاظ زمانی یک بازه معقول را برای سرمایه‌گذاری انتخاب شود و هدف‌گذاری واقع‌گرایانه و با توجه به بودجه انجام شود (شکری و همکاران، ۱۴۰۰).

۲-۲. امنیت اقتصادی

برای فهم امنیت اقتصادی نخست باید تعاریف «امنیت» را مرور کنیم. مطابق نظر بلانی، امنیت آزادی نسبی از جنگ است. مورس امنیت را آزادی نسبی از تهدیدهای ویرانگر می‌داند (صادقی، ۱۴۰۰). بوزان امنیت را آزادی از تهدید و توان دولت‌ها و جوامع برای حفظ هویت مستقل خود معرفی کرده است. به طور خاص مطابق این نظر، اگر امنیت اقتصادی برای افراد به معنی امنیت اشتغال، درآمد و سطح مشخصی از مصرف به کار رود، در تضاد با منطق اقتصاد بازاری قرار خواهد گرفت و لذا، زیربنای نظریه رشد اقتصاد ملی فرو خواهد ریخت (علی یاری و همکاران، ۱۴۰۱). در دیدگاه نئوکلاسیکی وجود ناامنی اقتصادی برای افراد موجب می‌شود که آنها در جست‌وجوی کار برآیند. در نتیجه در این دیدگاه هر تلاشی برای امنیت افراد الزاما باید از طریق رشد و پیشرفت کلی اقتصاد فراهم شود. با وجود این، اقتصاد سیاسی بین‌الملل و جامعه‌شناسی اقتصادی قرائت متفاوت دیگری از اقتصاد بازار و در نتیجه از رابطه میان امنیت اقتصادی و امنیت انسانی ارائه می‌کنند (ایزدی و همکاران، ۱۳۹۸). دیدگاه «کارل پولانی» آن است که بازارها در جامعه قرار دارند و برخلاف نظر نئوکلاسیکها، نیازمند چارچوب نهادی و قوانین برای داشتن عملکرد کارآمد و منصفانه اند. «نیل فلیستین» نیز از منظر جامعه‌شناسی اقتصادی بیان میدارد که بازارها اساسا ساختارهای اجتماعی دارند که در آن فعالان اقتصادی بازار «ثبات» را به عنوان هدف اولیه خود جست‌وجو می‌کنند (حسن و همکاران، ۲۰۲۰). بنابراین، جامعه‌شناسی اقتصادی برداشتی کاملا متفاوت از بازار در مقایسه با الگوهای نئوکلاسیکی و شومپیتری ارائه میدهد. در این برداشت، عواملان بازار در تلاش برای بقا به دنبال تعاملات باثبات با رقبا، عرضه‌کنندگان، کارگران، مصرف‌کنندگان و دولت‌ها هستند (هی و همکاران، ۲۰۲۰). بدون این ارتباطات گسترده اجتماعی باثبات، بنگاهها هیچ‌شانسی برای کارآمدی و کسب سود و بقا در بازارهای رقابتی ندارند. این نکته بیان می‌دارد که روابط میان امنیت اقتصادی و امنیت انسانی متقابلا تقویت‌کننده است. البته اینکه بازارها برای عملکرد کامل خود نیازمند ترتیبات اجتماعی باثبات اند به ما نمی‌گوید چه میزان ثبات لازم است. روشن است توازنی میان ثبات بازار از یک طرف و شکست‌های اقتصادی به عنوان بخشی از واقعیت تحول‌دینامیک از طرف دیگر، باید وجود داشته باشد (این، ۲۰۲۱). همچنین مهم است که توجه کنیم هر مفهومی از امنیت اقتصادی مسائلی از حمایت‌گرایی را در پی دارد. برای بوزان خطر ایده امنیت اقتصادی آن است که در ایجاد

امنیت برای اقتصاد کلان بخواهند بنگاه‌ها را حتی از رقابت عادی بازار که ابزار بقای آن‌هاست، در امان دارند (صالحی فر، ۱۳۹۸).

پیشرفت تکنولوژی و به وجود آمدن فناوری‌های نوین موجب تغییر و تحول در معنا و مفهوم بسیاری از شاخص‌های زندگی افراد شده است و مفهوم امنیت اقتصادی نیز از این قاعده مستثنی نیست، زیرا با ورود به قرن بیست و یکم میلادی متوجه می‌شویم که معنا و مفهوم امنیت تغییر کرده است و دیگر به دور بودن انسان از خطرات جانی، امنیت گفته نمی‌شود بلکه امنیت به حالتی از زندگی افراد گفته می‌شود که فرد از آسایش و آرامش کامل برخوردار باشد و قدرت برنامه ریزی داشته باشد (حسن و همکاران، ۲۰۲۰). امنیت اقتصادی موضوعی است که هم اکنون جایگاهی شبیه به جایگاه امنیت نظامی و سیاسی در دو قرن اخیر دارد و در اولویت فعالیت‌های اقتصادی بسیاری از کشورهای جهان قرار گرفته است (علی یاری و همکاران، ۱۴۰۱). امنیت اقتصادی دقیقاً به این معنا است که مردم یک جامعه در معیشت خود و در تامین کالاهای مورد نیاز در تنگنا و مشکلات قرار نگیرند و دولت حاکم بر جامعه نیز تسهیلاتی را برای ارتقای سطح زندگی آنها فراهم آورده باشد. امنیت اقتصادی در حقیقت یکی از اصلی‌ترین و اساسی‌ترین زیرساخت‌های توسعه در همه نظام‌های اقتصادی است (صادقی، ۱۴۰۰). البته باید توجه داشت که مکاتب مختلف اقتصادی نظریات و راهکارهای مختلفی در زمینه توسعه اقتصادی ارائه کرده‌اند اما نقش امنیت اقتصادی در توسعه یک کشور غیر قابل انکار بوده و در همه مکاتب نیز به آن اشاره شده است (میرشجاعی و همکاران، ۱۴۰۱).

۲-۳. نوسانات بازارهای مالی^{۱۹}

نوسانات بازارهای مالی تأثیر مستقیمی بر اقتصاد یک کشور خواهد داشت (لیندنر و همکاران، ۲۰۲۱). بازار مالی^{۲۰} با تقسیم کل سیستم اقتصاد یک کشور به دو بخش واقعی و مالی، به عنوان زیرمجموعه‌ای از نظام اقتصادی تعریف می‌شود که در آن وجوه، اعتبارات و سرمایه در چارچوب قوانین و مقررات مشخص از طرف پس‌انداز کنندگان و صاحبان پول و سرمایه به طرف متقاضیان جریان می‌یابد (انوار^{۲۱}، ۲۰۱۴). بازارهای مالی بازارهایی هستند که در آنها دارایی‌های مالی مبادله می‌شوند. دارایی‌های مالی دارایی‌هایی مثل سهام و اوراق قرضه هستند که ارزش آن‌ها به ارزش تولیدات و خدمات ارایه شده توسط شرکت‌های منتشر کننده آن‌ها وابسته است (آنجلس لویز و

^{۱۹} Financial Market Volatility

^{۲۰} Financial market

^{۲۱} Anwar

همکاران، ۲۰۲۱). تفاوت دارایی‌های مالی با دارایی‌های واقعی در این است که دارایی‌های واقعی ماهیت فیزیکی دارند مانند اتومبیل، املاک و مستغلات، و وسایل منزل اما دارایی‌های مالی ماهیت فیزیکی ندارند نظیر ارز دیجیتال (لی و لیو^{۲۲}، ۲۰۲۱). شرکت‌های بازرگانی برای تامین فعالیت‌های خود به حجم بالایی از سرمایه نیاز دارند. این شرکت‌ها برای اینکه بتوانند رشد و توسعه کنند نیازمند سرمایه‌گذاری بالایی هستند (زمردیان و خسروانجم، ۱۳۹۹). واضح است که تامین این میزان سرمایه در زمان محدودی میسر نیست و بایستی از منبع دیگری تامین مالی شود. دولت‌ها نیز به منظور ارائه بهتر خدمات و کالاها به مردم نیازمند این هستند که حجم بالایی پول وام بگیرند (اشرفی، ۱۳۹۸). بازارهای مالی این امکان را برای شرکت‌ها و دولت‌ها فراهم می‌سازند که آن‌ها بتوانند از طریق فروش اوراق بهادار نیازهای خود را بر طرف سازند. سرمایه‌گذاران نیز از طریق خرید این اوراق بهادار بازده و رفاه خود را افزایش می‌دهند. بازارهای مالی معمولاً بر حسب نوع دارایی‌های مالی مورد مبادله قرار می‌گیرند طبقه بندی می‌شوند. همانطور که میتوان از بازار اتومبیل نام برد، می‌توان به بازار پس‌انداز یا بازار اوراق قرضه شرکت‌ها نیز اشاره کرد (شکری و همکاران، ۱۴۰۰).

ارزهای دیجیتال در سراسر جهان به دلیل نوسانات و بی‌ثباتی‌های خود مشهور هستند. بازار ارزهای دیجیتال از همان ابتدا بی‌ثبات بوده است. در سال‌های اخیر بسیاری با صعودهای بزرگ میلیون‌ها دلار کسب کرده‌اند و در عین حال بسیاری از آن‌ها سرمایه‌های بزرگ و کوچک را در حباب‌ها و رکودهای ناگهانی بازار از دست داده‌اند (وانگ^{۲۳} و همکاران، ۲۰۲۱). انجام معاملات موفق و سودآور ملزم فهم دقیق ماهیت نوسان در بازار ارزهای دیجیتال و مزایا و معایبی که ممکن است داشته باشد، است. نوسانات نقش مهمی در هر بازار معاملاتی دارد و برای درک این موضوع، ابتدا باید بفهمیم نوسان دقیقاً چیست. در امور مالی سنتی نوسانات با توجه به تغییرات قیمت دارایی در طول زمان توصیف می‌شوند (الگبلی، ۲۰۲۱). در معاملات در واقع، به عنوان پراکندگی‌هایی تعریف می‌شود که قیمت یک دارایی از قیمت اولیه خود نشان داده است. یک سرمایه‌گذاری در صورتی بی‌ثبات در نظر گرفته می‌شود که قیمت‌های آن روزانه به شدت به سمت بالا یا پایین حرکت کنند، درست همان چیزی که در بازار ارزهای رمزنگاری دیده می‌شود. میزان نوسانات مستقیماً با ریسک‌ها و بازدهی و سودآوری سرمایه‌گذاری و معامله در بازار ارزهای دیجیتال ارتباط دارد (لیندندر و همکاران، ۲۰۲۱). ریسک در بازارهای مالی انواع مختلفی دارد (اشرفی، ۱۳۹۸):

۱- ریسک ناشی از ساختار ترانزنامه: شامل بخش‌هایی مانند دارایی‌ها، ساختار دارایی‌ها و مدیریت دارایی‌ها و بدهی‌ها می‌شود. در این حوزه بیشتر به این موضوع پرداخته می‌شود که ترکیب مختلف

^{۲۲} Li & Liu

^{۲۳} Wang

دارایی‌های موجود در ترازنامه به چه صورت است . به عبارت دیگر آیا ترکیب به سمت داراییهایی است که احتمال تغییر ارزش آن‌ها در آینده زیاد است یا اینکه از نظر ارزش ثبات لازم بر اکثر دارایی‌های موجود در ترکیب مذکور وجود دارد.

۲- ریسک ناشی از ساختار درآمد و سودآوری: سودآوری شرکت‌های مالی، شاخصی است که موقعیت رقابتی و توان مدیریتی این شرکتها را به نحو احسن مشخص می‌کند . علاوه بر سود شرکت که مبنای روشنی برای سود به حساب می‌آید ترکیب صورت سود و زیان شرکتها نیز به نوعی ریسک این شرکتها را تعریف می‌کند.

۳- ریسک کفایت سرمایه: عموماً ابعاد مختلف ریسک در شرکت‌های مالی به طور مستقیم یا غیر مستقیم تحت تاثیر هزینه ی سرمایه و میزان سرمایه است . سرمایه یکی از عوامل کلیدی در تعیین میزان امنیت مؤسسات مالی است . سرمایه ی کافی در شرکت‌های مالی به عنوان یک ابزار امنیتی برای سایر ابعاد ریسک در طول دوره ی فعالیت تجاری این مؤسسات است. سرمایه نقاط ضعف محتمل در سایر ابعاد مالی شرکت را جذب می‌کند. لذا، سرمایه مبنایی برای حفظ تامین کنندگان منابع مالی شرکت به حساب می‌آید .

۴- ریسک نرخ بازده : عبارت است از تغییری که در ارزش اوراق قرضه ی ناشی از تغییر در نرخ بازده آن اتفاق می‌افتد. از طرف دیگر احتمال تغییر در دریافت‌های آتی حاصل از فروش یک اوراق بهادار و همچنین عدم توان پرداخت سود در آن به ریسک بازده اشاره دارد.

۵- ریسک بازار : عبارت است از ضرر سرمایه‌ای (کاهش ارزش اصل سرمایه) به دلیل تغییراتی که در قیمت سهام عادی شرکت رخ می‌دهد . این تغییر زمانی به عنوان ریسک بازار به حساب می‌آید که تحت تاثیر یکسری عوامل در محیط شرکت ایجاد شود . ویژگی اصلی این عوامل این است که تحت کنترل شرکت نبوده و فقط بر شرکت خاص تاثیر نمی‌گذارند بلکه بر وضعیت سودآوری تمامی شرکتها در یک صنعت خاص تاثیر می‌گذارند. مسلم است که مسؤلیت ریسک بازار متوجه شرکت نبوده و بیشتر به عوامل خارج از کنترل شرکت بر می‌گردد. ۶- ریسک نقدینگی : پیشرفتهایی اخیر در ادبیات مالی بر تاثیر ساختارهای خرد بازار بر قیمت گذاری اوراق بهادار تاکید زیادی شده است . نقدینگی یکی از اصلی ترین عوامل تعریف قیمت اوراق بهادار (سهام) به حساب می‌آید نقدینگی یک سهام عبارت است از " سهولت معامله ی سهام در یک بازار خاص " . نقدینگی در قالب زمان و هزینه قابل بررسی و تحلیل است . معامله یک سهام ممکن است برای یافتن یک طرف معامله از نظر زمانی مستلزم صرف وقت زیادی باشد . از طرفی ممکن است معامله آن در برگیرنده هزینه‌های بسیار سنگین باشد. مالیات و هزینه مبادله ، انواع دیگری از ابعاد ریسک نقدینگی به حساب می‌آید که از ماهیتی پنهان برخوردار است .

۷- ریسک پول یا نرخ ارز: ریسک نرخ ارز عبارت است از احتمال از دست دادن اصل و فرع سرمایه به دلیل کاهش قدرت خرید پول. تورم از طرف دیگر نرخ بهره را نیز افزایش می‌دهد. این امر به نوبه ی خود موجب کاهش ارزش اوراق بهادار خواهد شد (اشرفی، ۱۳۹۸).

ریسک مستقیماً متناسب با بازده است و این همان نقطه دقیقی است که می‌توان اهمیت نوسان را به وسیله آن توضیح داد. بی‌ثباتی به زبان ساده، حرکت در بازارها است. اگر هیچ حرکتی صورت نگیرد، سرمایه‌گذار هیچ پولی از دست نمی‌دهد، اما هیچ سودی هم به دست نمی‌آورد. پس نوسانات همانطور که ممکن است منجر به ضرر سرمایه‌گذار شوند در واقع همان چیزی هستند که فرصت‌های کسب سود در بازار را فراهم می‌کنند (محمدی و همکاران، ۱۴۰۰).

۴-۲. پیشینه پژوهش

با توجه به جدید بودن موضوع پژوهش و محدودیت موجود در پژوهش‌های این حوزه، در این بخش به ارائه تعدادی از مرتبط‌ترین پژوهش‌های این حوزه پرداخته شده است.

سعادت‌مند و همکاران (۱۴۰۰) به بررسی ذخیره‌سازی و نگهداری رمزپول‌ها با کیف‌های دیجیتال پرداختند. یافته‌های تحقیق حاکی از آن است که از بین ۵ نوع کیف پول (سخت افزاری، تحت وب، موبایلی، دسکتاپ و کاغذی) جهت انتخاب یک کیف پول دیجیتال، داشتن امنیت کیف پول، دسترس پذیر بودن، آفلاین یا آنلاین بودن، پشتیبانی از انواع رمزپول‌ها، قیمت کیف پول و هزینه تراکنش‌ها، رابط کاربری و پشتیبان‌گیری از کلیدهای خصوصی از اولویت‌های بالاتری برخوردارند و در پایان نیز روند نمایی برای انتخاب کیف پول مناسب هر فرد ارائه شده است.

شهنوازی و همکاران (۱۴۰۱) به ارزیابی نوسانات شاخص قیمت بیت کوین بر توسعه اقتصادی با استفاده از مدل‌های گارچ تک متغیره پرداختند. نتایج حاکی از نوسانات بالاتر شاخص قیمت این ارز دیجیتال نسبت به سایر بازارهای مالی است و لذا ریسک بالاتری را برای سرمایه‌گذاران ایجاد خواهد کرد.

صالحی فر (۱۳۹۸) به بررسی رفتار بازده و ریسک بیت کوین در مقایسه با بازارهای طلا، ارز و بورس پرداخت. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهند که اگرچه بازده و ریسک بیت کوین نسبت به سایر فرصت‌های سرمایه‌گذاری مانند ارز، طلا، سکه و بورس در داخل کشور به طور قابل ملاحظه‌ای بیشتر است، اما نمی‌توان رفتار آن را از نظر ریسک و بازدهی با بازارهای رقیب مرتبط دانست. همچنین برخلاف سایر دارایی‌ها، در معاملات بیت-کوین اثر اخبار مثبت بیشتر از اخبار منفی است. در نهایت فرضیه دایبرگ (۲۰۱۶) مبنی بر اینکه بیت کوین چیزی بین طلا و ارز است، مورد تأیید قرار نمی‌گیرد.

هاو و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهشی به تجزیه و تحلیل تجربی عوامل موثر بر قصد استفاده از کیف پول دیجیتال در ویتنام پرداختند. این مطالعه تأیید می‌کند که انتظار عملکرد، انتظار الکترونیکی، تأثیر اجتماعی، و شرایط تسهیل‌کننده به طور مثبت بر رفتار استفاده از کیف پول‌های دیجیتال تأثیر می‌گذارد. مهمتر از همه، امید به عملکرد و انتظار عملکرد مهم‌ترین عوامل تعیین‌کننده قصد رفتاری هستند. خطرات درک شده به طور منفی بر قصد رفتاری استفاده از کیف پول‌های دیجیتال است.

سلگ (۲۰۲۱) در پژوهشی به بررسی تأثیر تهدیدات کیف پول دیجیتال و اقدامات ایمنی بر سطح استفاده پرداخت. نتایج نشان داد که هرگونه پرداخت از طریق فرمت آنلاین مشمول محدودیت‌ها و تهدیدات امنیت داده است که به افزایش آگاهی ایمنی از استفاده از اطلاعات کمک می‌کند. در این راستا اقدامات ایمنی تخصصی ناشی از افزایش آگاهی می‌تواند در افزایش امنیت اثرگذار باشد.

هی و همکاران (۲۰۲۰) به تجزیه و تحلیل امنیتی کیف پول‌های رمزنگاری شده در برنامه‌های مبتنی بر اندروید پرداختند. بر اساس نتایج، مدل تهدید و اهداف امنیتی ارائه شده و سپس سطح حمله و بردارهای حمله از جنبه‌های برنامه‌های کیف پول و سیستم اندروید جهت امنیت بیشتر می‌بایست مورد ارزیابی قرار گیرد. خطرهای امنیتی فراوانی در این زمینه وجود دارد که از طریق کسب آگاهی می‌توان این امنیت را افزایش داد.

حسن و همکاران (۲۰۲۰) به بررسی ادبیات سیستماتیک در مورد امنیت و حریم خصوصی بلاک چین و ارز دیجیتال پرداختند. یافته‌های حاکی از امنیت بالا و حریم خصوصی در این بازار نسبت به سایر بازارهای مالی بوده و از طریق اقدامات امنیتی می‌توان این امنیت را بهبود بخشید.

بررسی مبانی نظری و پیشینه پژوهش حاکی از آن است که پژوهش‌های محدودی در زمینه ارزش‌های دیجیتال انجام شده است و هنوز شکاف‌های متعددی در این زمینه وجود دارد. همچنین تاکنون پژوهشی در زمینه مدیریت حساب‌های ارزش‌های دیجیتال مورد بررسی قرار نگرفته و الگویی در این رابطه ارائه نشده است و توجه در این موضوع به امنیت اقتصادی و نوسانات بازار مالی نیز کاملاً نو می‌باشد. همچنین انتخاب روش آمیخته در این زمینه نیز بسیار کم مورد استفاده قرار گرفته است.

۳. روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی-توسعه‌ای بوده و بصورت آمیخته (کیفی و کمی) انجام شده است. در بخش کیفی، پژوهش از نوع اکتشافی است و با استفاده از ابزار مصاحبه نیمه ساختاریافته انجام شده و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از روش تئوری داده بنیاد و بر اساس نظر اشتراوس و کوربین (۱۹۹۸) استفاده شده است (آقایی و همکاران، ۲۰۲۱). جامعه آماری این بخش شامل مدی متخصصین، اساتید و خبرگان فعال در بازارهای مالی و خصوصاً ارزش‌های دیجیتال بوده است. نمونه

گیری از نوع گلوله برفی می‌باشد و حجم نمونه نیز، بررسی تا حد اشباع نظری بوده است؛ لذا، پس از مصاحبه با ۱۵ نفر، پاسخ‌ها به حد اشباع نظری رسید. برای سنجش روایی و اعتبار از معیارهای قابلیت اعتبار، انتقال، تاییدپذیری و اطمینان استفاده گردید. برای ارزیابی پایایی بخش کیفی از ضریب هولستی^{۲۴} استفاده شد.

فرآیند روش تئوری داده بنیاد متفاوت از سایر روش‌هایی است که در صدد تست یک فرضیه فرموله شده توسط محقق هستند. در گراند تئوری، روش‌هایی از قبیل گروه‌های تمرکز و مصاحبه برای جمع آوری اطلاعات مورد نظر به کار گرفته می‌شوند و به همراه آن، بررسی جامعی از ادبیات و پیشینه در تمام فرآیند جمع آوری داده صورت می‌گیرد. در این روش، شکل‌گیری تئوری از طریق فرایند کدگذاری (کد گذاری آزاد، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی) انجام می‌گیرد. مرحله کد گذاری باز (آزاد) روند خرد کردن، مقایسه کردن، مفهوم پردازی و مقوله بندی داده‌ها را در بر دارد. در مرحله کد گذاری محوری مقوله‌ها باهم ارتباط دهی میشوند و در مرحله کد گذاری انتخابی روند انتخاب مقوله‌ی هسته به طور منظم و ارتباط دادن آن با سایر مقوله‌ها، اعتبار بخشیدن به روابط و پر کردن جاهای خالی با مقوله‌هایی که نیاز به اصلاح و گسترش دارند صورت می‌گیرد تا تئوری شکل دهی شود. در این مرحله اینگونه عنوان شده است که در طی کدگذاری باز و محوری، بذره‌های کد گذاری انتخابی جوانه می‌زنند. محقق با مفهوم سازی و مقوله کردن و به ویژه تشکیل خوشه‌های مقوله‌ای و با کشف پدیده محوری تدریجا متوجه مفصل‌های یک نظریه میشود و با تکمیل داده‌ها به طور تجمعی و تحولی ارتباط این مفصل‌ها بازنمایی شده و به سطح نظریه پردازی رسیده و در نهایت اشباع داده‌ها و خلاقیت لازم، نظریه در خصوص تحقیق پروراند می‌شود، به بیان اشتراوس و کوربین رسیدن به یک الگوی پارادایمی صورت می‌گیرد. در این مرحله، از میان مقوله‌ها، مقوله محوری انتخاب می‌شود و حول آن نظریه‌ای برآمده از دل تحقیق ارائه می‌شود. نظریه به وجود آمده از دل داده‌ها، حول محور مقوله محوری، به صورت مدل تصویری و داستان ارائه می‌شود. داستان، روایتی توصیفی درباره پدیده اصلی تحقیق است. این راهبرد، بر سه عنصر: «مفاهیم»، «مقوله‌ها» و «گزاره‌ها» استوار است. مفاهیم واحدهای بنیادی تحلیل هستند. مقوله‌ها را می‌توان به طور خلاصه طبقه‌ای از مفاهیم تعریف نمود. یعنی ترکیب یا کنار هم قرار گرفتن چند مفهوم تشکیل یک مقوله یا طبقه را می‌دهد. مقوله‌ها شالوده‌های تدوین نظریه اند. سومین عنصر نیز «گزاره‌ها» هستند که بیانگر روابط تعمیم یافته بین یک مقوله و مفاهیم آن و بین مقوله‌های معین است.

در بخش کمی، پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی است که با استفاده از ابزار پرسشنامه، داده‌ها جمع‌آوری شده و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از آمار استنباطی و روش مدلسازی معادلات ساختاری

^{۲۴} Holsti

و نرم‌افزار PLS استفاده شده است (منصوری مویبد و همکاران، ۱۳۹۹). جامعه آماری این بخش شامل کارشناسان و متخصصین فعال در حوزه بازارهای مالی و آشنا با حساب‌های ارز دیجیتال می‌باشد. نمونه آماری در این بخش، با توجه به نوع جامعه آماری و با نظر اساتید، ۲۰۰ نفر می‌باشد، که با روش نمونه‌گیری در دسترس و تصادفی، نمونه‌ها انتخاب گردیدند و داده‌ها جمع‌آوری گردید. جهت سنجش روایی بخش کمی، از روش روایی صوری (صاحبی و همکاران، ۲۰۲۲) و تحلیل عاملی تاییدی بهره‌گرفته شد (قاسمیان و همکاران، ۱۳۹۷). سوالات نهایی، با روش تحلیل عاملی مجدد مورد سنجش قرار گرفت و به منظور اندازه‌گیری پایایی از روش آلفای کرونباخ و از نرم‌افزار SPSS بهره‌گرفته شد.

۴. تجزیه و تحلیل داده‌ها و یافته‌های پژوهش

در این بخش به ارائه یافته‌های پژوهش پرداخته شده است. در این راستا، در ادامه تحلیل مصاحبه‌ها از طریق تئوری داده‌بنیاد و سپس تحلیل کمی داده‌ها ارائه شده است.

۴-۱. کدگذاری باز و محوری

در این بخش، جهت کدگذاری متون مصاحبه، وقایع، اقدامات و تعامل‌ها در رابطه با چا الگوی مدیریت و ساماندهی حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تأثیرات امنیت اقتصادی در نوسانات بین‌بازارهای مالی بررسی می‌شوند. وقایع، کنش‌ها و تعاملاتی که از نظر مفهومی به هم شبیه باشند، با هم جهت تشکیل مقوله‌ها و زیرمقوله‌ها (مقوله‌های فرعی) گروه‌بندی می‌شوند. در مصاحبه‌های صورت گرفته با خبرگان حوزه نوآوری که به صورت سوالات عمیق نیمه ساختاریافته صورت گرفت، مصاحبه‌شوندگان دیدگاه‌های خود را درباب موضوع تحقیق، را ابراز نمودند. به طور کلی در این مطالعه با ۱۵ نفر مصاحبه شد؛ که از مصاحبه ۱۵ به بعد، تکرار در اطلاعات دریافتی مشاهده گردید در مصاحبه ۱۵، داده‌ها کاملاً تکراری و به اشباع نظری رسیدیم. همچنین، کلیه نظرات مصاحبه‌شوندگان به همراه مشاهدات پژوهشگر، به متن تبدیل شد. بعد از رسیدن به نقطه اشباع در نظرات ارائه شده توسط مصاحبه‌شوندگان، داده‌های اولیه تحلیل و سپس کدهای اولیه ایجاد گردید؛ که تعداد آن‌ها ۵۱ عدد مشخص گردید. در ادامه کدهای باز استخراج شده از متن مصاحبه‌های صورت گرفته با خبرگان و مشاهدات و برداشت‌های پژوهشگر در ارتباط با موضوع الگوی مدیریت و ساماندهی حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تأثیرات امنیت اقتصادی در نوسانات بین‌بازارهای مالی ذکر شده است. سپس براساس قاعده کدگذاری ثانویه اقدام گردید. با توجه به تعداد زیاد کدهای تولید شده، به منظور خلاصه‌سازی آن‌ها، کدهای اولیه به کدهای ثانویه

تبدیل شده اند که اساس و پایه این اقدام در قرابت مفهوم و معنای کدهای اولیه به یکدیگر بود. در نهایت در قسمت کدگذاری ثانویه، تلاش بر این صورت گرفت که تا چند مفهوم تبدیل به یک مقوله شوند. در ادامه و مرحله دوم، مقوله‌ها و زیرمقوله‌ها را با توجه به ابعاد و مشخصات آن‌ها با یکدیگر مرتبط می‌سازد. برای کشف نحوه ارتباط مقوله‌ها با یکدیگر از ابزار تحلیلی اشتراوس و کوربین استفاده شد. کدگذاری محوری، مرحله دوم تجزیه و تحلیل در نظریه پردازی داده بنیاد است. در جدول زیر، مفاهیم و مقوله‌های بدست آمده از مصاحبه تشریح شده است.

جدول (۱). مفاهیم و مقوله‌های به دست آمده از داده‌های مصاحبه

مفهوم	مقوله فرعی	مقوله اصلی
عدم ثبات اقتصادی در کشور	تورم بالا	شرایط علی
شرایط تحریمی و سیاسی موجود		
ریسک سرمایه گذاری	نوسانات بازارهای	
پراکندگی های قیمتی بازار	مالی	
محدودیت اطلاعات	جدید بودن بازار	
بازار جذاب و سودآور		
تبلیغات افراد موفق مالی	حمایت‌ها	
دنبال کردن سلبریتی های بازار		
حمایت دولت	عوامل مدیریتی	شرایط زمینه‌ای
فرهنگ‌سازی و رفتار غیراحساسی	عوامل محیطی	
مسائل امنیتی و هکرها		
نوسانات ارزش پول داخلی	عوامل قانونی و حقوقی	
قوانین دارایی و مالیات		
اعتباربخشی به ارز دیجیتال	زیرساخت‌ها	
زیرساخت‌های نرم‌افزاری		
زیرساخت‌های سخت‌افزاری	سطح سواد، آگاهی و تخصص	مداخله‌گرها
سطح پایین دانش تخصصی مردم		
عدم توجه به آموزش ارز دیجیتال	باورها و اعتقادات	
باورهای سودآوری بالا		
تاثیرپذیری از تبلیغات	ارتباطات	
میزان ارتباط با متخصصین		
دسترسی به اطلاعات از طریق دیگران		

مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال با تأکید بر امنیت اقتصادی در نوسانات بازار مالی		پدیده محوری
اجرای دوره‌های آموزشی مدیریت حساب	راهبردهای آموزشی	راهبردها
پیگیری و مطالعه مقالات آموزشی جهانی		
رعایت قوانین و چارچوب‌ها جهت ایجاد امنیت حساب	راهبردهای قانونی	
سرمایه‌گذاری در ارزهای دیجیتال معتبر و قانونی		
سرمایه‌گذاری از طریق شرکت‌های تخصصی	مشارکت	
همکاری با متخصصین موفق		
هدف‌گذاری و زمان‌بندی اصولی سبد بر اساس نوسانات اقتصادی	برنامه‌ریزی و نظارت	
بروزرسانی اطلاعات جهت اقدامات بموقع		
شناسایی پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر نوسانات ارز دیجیتال	دسترسی به اطلاعات	
تصمیم‌گیری بر اساس داده و اطلاعات		
سودآوری بالاتر	پیامدهای اقتصادی	پیامدها
جلوگیری از زیان سرمایه		
آگاهی اقتصادی بالاتر جامعه	پیامدهای نامشهود کلان	
اعتماد جامعه به ارز دیجیتال		
فرهنگ‌سازی و همه‌گیری سرمایه‌گذاری‌های دیجیتال	پیامدهای مشهود کلان	
افزایش سطح رفاه جامعه		

در این مدل، راهبردها به‌گونه‌ای تنظیم شده‌اند که در مدیریت و ساماندهی حساب‌های ارز دیجیتال در کشور، واکنش درستی نسبت به شرایط علی، مداخله‌ای و زمینه‌ای داده شود، در این صورت، پیامدها که پس از اعمال راهبردها به دست می‌آیند، برون‌داد راهبردها محسوب می‌گردند.

برای بهبود فرایند طبقه‌بندی کدها در قالب مقوله‌ها، ابزار مقایسه‌های نظری، به‌وسیله اشتراوس و کوربین (۱۹۹۰) پیشنهاد شده است. بر این اساس، ۵۱ کد مستخرج نهایی، در قالب ۱۵ مفاهیم و درنهایت در ۶ مقوله فرعی و ۶ مقوله اصلی دسته‌بندی شده است. به طور کلی، مقوله‌هایی که در

مراحل ابتدایی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند، دیدگاه‌ها، تفکرات و ایده‌هایی را در ذهن محقق ایجاد کردند که سؤالات و مصاحبه‌های بعدی را مطرح نماید. با انجام این مصاحبه‌ها و تحلیل داده‌ها، محقق دیدگاه و درک عمیق‌تری در رابطه با تجربه مصاحبه‌شوندگان به دست آورد. سپس بین مقوله‌ها و ویژگی‌های شناسایی‌شده در مرحله اولیه کدگذاری باز، حرکت رفت و برگشتی انجام شد. مفاهیم جدیدی که در مصاحبه‌های جدید شناسایی شدند، به مقوله‌های شناسایی‌شده اضافه شدند تا زمانی که مقوله‌ها به حد اشباع تئوریکي رسیدند. در صورت ضرورت، بعضی از مقوله‌ها تغییر نام پیدا کردند و ارتباط بین مقوله‌ها و مقوله‌های فرعی مختلف شکل گرفتند.

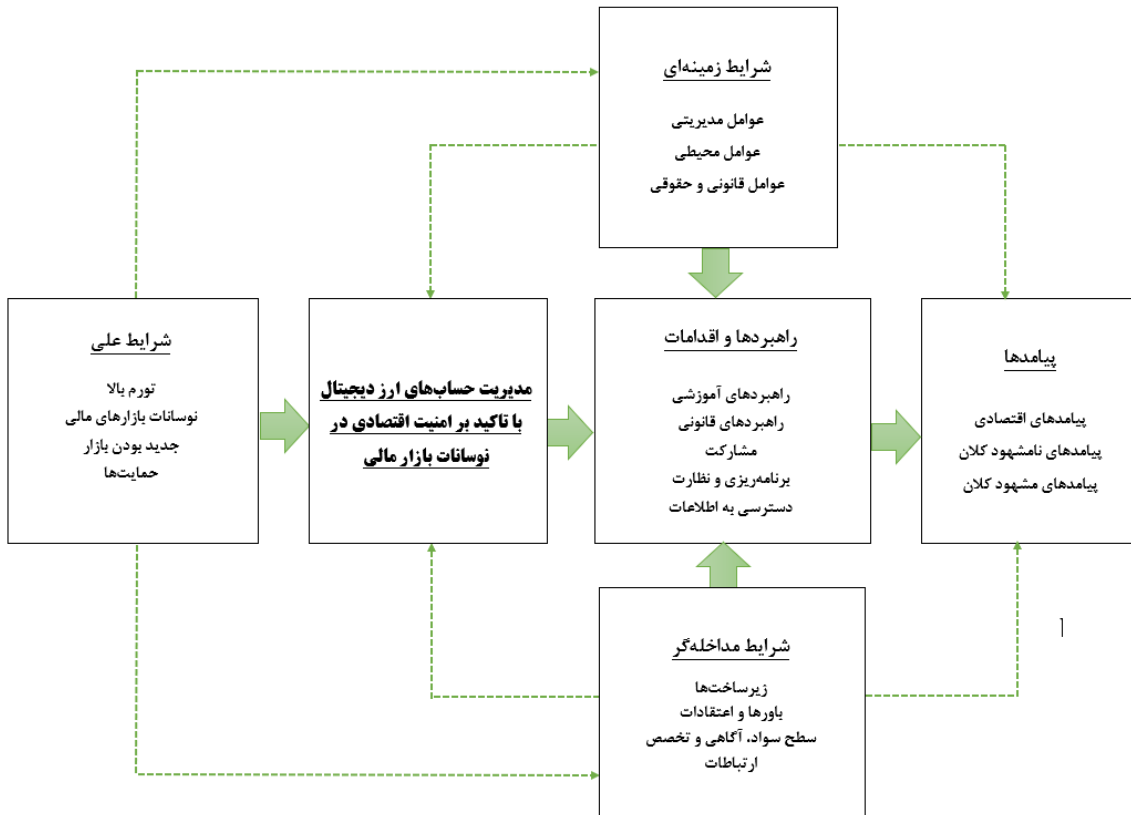
۲-۴. کدگذاری انتخابی (تشریح مرحله نظریه پردازی):

در کدگذاری باز و محوری، مدل مدیریت و ساماندهی حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی در نوسانات بین بازارهای مالی توسعه داده شد. مدلی که شامل شرایط علی، پدیده اصلی، شرایط زمینه‌ای، شرایط مداخله‌گر، راهبردها و اقدامات و پیامدها می‌باشد. کدگذاری انتخابی، نتایج گام‌های قبلی کدگذاری را به‌کاربرده، مقوله اصلی را انتخاب می‌کند و آن را به شکلی نظام‌مند به سایر مقوله‌ها ارتباط داده، ارتباطات را اعتبار می‌بخشد و مقوله‌هایی که نیاز به تصفیه و توسعه بیشتر دارند را بهبود می‌دهد (اشتراوس و کوربین، ۱۹۹۰).

کدگذاری انتخابی، دو مرحله کدگذاری پیشین را با یکپارچه‌سازی و پالایش مقوله‌ها در چارچوبی نظری، تکمیل کرده است. در یکپارچه‌سازی، مقوله‌ها حول پدیده اصلی یا محوری، سازمان‌دهی می‌شوند. پدیده اصلی، مقوله‌ای می‌باشد که به‌عنوان تنه اصلی چارچوب نظری مطرح است (اشتراوس و کوربین، ۲۰۱۴). دیگر مقوله‌های عمده، که از آن‌ها می‌توان به عنوان زیر مقوله‌های پدیده اصلی یاد کرد، با استفاده از جملات و عبارات تبیینی به پدیده اصلی مقوله‌ای ربط داده می‌شوند که به‌عنوان تنه اصلی چارچوب نظری مطرح است. هنگامی که نظریه کلی، آماده شد، محقق با حذف زوائد از مقوله‌ها و بسط مقوله‌هایی که تا پیش از این به‌خوبی به آن‌ها پرداخته نشده بود، به پالایش نظریه می‌پردازد. آخرین مرحله از کدگذاری انتخابی، به اعتبارسنجی مدل اختصاص دارد. اساس اعتبارسنجی مدل، از طریق مقایسه نظریه با داده‌های خام انجام می‌گیرد. در این مرحله از کدگذاری، نظریه پرداز داده بنیاد، یک نظریه از روابط بین مقوله‌های موجود در مدل کدگذاری محوری به نگارش در می‌آورد. در یک سطح اصلی، این نظریه شرحی انتزاعی برای فرآیندی که در پژوهش مطالعه می‌شود، ارائه می‌دهد. فرآیند یکپارچه‌سازی و بهبود بخشی نظریه در کدگذاری انتخابی از طریق فنونی نظیر نگارش خط داستان که مقوله‌ها را به هم متصل می‌کند و فرآیند دسته‌بندی از طریق یاد نوشته‌های شخصی در خصوص ایده‌های نظری انجام می‌شود (کوربین،

۲۰۲۱). در یک خط داستان، پژوهشگر بررسی می‌کند که چگونه عوامل مخصوصی بر پدیده اثر می‌گذارد و منجر به استفاده از راهبردهایی خاص با خروجی‌های ویژه می‌شوند (کرسول، ۲۰۰۵). به عبارت دیگر، کدگذاری انتخابی، یافته‌های مراحل کدگذاری قبلی را گرفته، مقوله محوری را انتخاب می‌کند، به شکلی نظام‌مند آن را به دیگر مقوله‌ها ربط می‌دهند، آن روابط را اثبات می‌کند و مقوله‌هایی را که به بهبود و توسعه بیشتری نیاز دارند، تکمیل می‌کند (استراوس و کوربین، ۱۹۹۰). بنابراین مقوله محوری، بخش بسیار مهمی از یکپارچه‌سازی و بهبود مقوله‌هاست (لی، ۲۰۰۱). کدگذاری انتخابی، بر اساس الگوی ارتباط شناسایی شده بین مقوله‌ها و زیر مقوله‌ها در کدگذاری باز و محوری، شروع می‌شود.

در این مرحله شرایط مختلفی که (طبقات) در مرحله کدگذاری محوری بیان شده است، با هم ادغام می‌شوند و تجزیه و تحلیل کلی صورت می‌گیرد. یکپارچه سازی در قالب دو رویه اصلی به کارگیری یک روایت بر اساس روابط مدل پارادایم حول مقوله محوری و ارائه قضایای نظری بر اساس مدل پارادایم صورت می‌گیرد (حق گوین و همکاران، ۱۳۹۴). مدل پارادایمی این تحقیق بر اساس الگوی پارادایمی استراوس و کوربین طراحی شد. کدگذاری محوری، بر اساس مدل پارادایم پژوهش به شرح شکل ۱ در زیر نشان داده شده است.

شکل (۱). الگوی مدیریت و ساماندهی حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی در نوسانات بین بازارهای مالی

۴-۲-۱. سنجش اعتبار

پس از تهیه مدل پژوهش و برای افزایش اعتبار، مدل پژوهش در اختیار اساتید راهنما و مشاور و خبرگان قرار گرفت. از این خبرگان خواسته شد که در مورد فرایند تدوین و مدل نهایی نظرات خود را ارائه دهند؛ بیشتر آن‌ها مدل را تأیید کردند و بعضی از آن‌ها نظرات اصلاحی نیز داشتند که در فرایندی رفت و برگشت، اصلاحات اعمال و نظر نهایی آن‌ها دریافت شد. همچنین، محقق در طول فرایند تحقیق، با خبرگان روش تحقیق نیز در تعامل بود و تأییدیه اجرای مراحل فرایند را دریافت می‌کرد. همچنین بر اساس روش تبیین شده توسط گوبا و لینکن که قابلیت اعتماد را به عنوان معیاری برای جایگزینی روایی و پایایی در پژوهش‌های کیفی مطرح ساخته‌اند، برای تأیید روایی و پایایی مدل از چهار مفهوم جزئی‌تر شامل قابلیت اعتبار یا باورپذیری، قابلیت انتقال یا انتقال‌پذیری، قابلیت تأیید یا تأییدپذیری و اطمینان‌پذیری نیز با بررسی و تأیید اساتید و خبرگان، بهره گرفته شده است.

برای بررسی اعتبار نتایج پژوهش از تأیید اساتید و خبرگان و معیار مراجعه مجدد به مشارکت‌کنندگان در پژوهش و آزمون قابلیت اطمینان بین کدگذاران استفاده شد. برای ارزیابی قابل‌اتکا بودن داده‌ها و تفسیرها، از پایایی بین دو کدگذار استفاده شده است؛ به این معنا که برای سنجش پایایی مصاحبه با روش توافق درون موضوعی دو کدگذار (ارزیاب) متخصص درخواست شد تا به‌عنوان همکار پژوهش (کدگذار) در پژوهش مشارکت کند. پس از آن محقق به همراه این همکار پژوهش، تعداد سه مصاحبه اول را کدگذاری کرده و درصد توافق بین کدگذاران محاسبه شد. نتایج حاصل از این کدگذاری‌ها در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول (۲). ضریب پایایی بین کدگذاران

ردیف	تعداد کل کدها	تعداد توافقات	تعداد عدم توافقات	پایایی بین دو کدگذار (درصد)
۱	۱۲	۵	۲	٪۸۸
۲	۱۶	۶	۲	٪۷۸
۳	۱۶	۷	۳	٪۸۶
کل	۴۴	۱۸	۷	٪۸۴

همان‌طور که در جدول فوق مشاهده می‌شود تعداد کل کدها که توسط محقق و همکار تحقیق به ثبت رسیده است برابر ۴۴، تعداد کل توافقات بین این کدها ۱۸ و تعداد کل عدم توافقات بین این کدها برابر ۷ است. پایایی بین کدگذاران برای مصاحبه‌های انجام‌گرفته در این پژوهش برابر با ۸۴ درصد

است که بیشتر از ۶۰ درصد است (کلايو^{۲۵}، ۱۹۹۶). لذا، قابلیت اعتماد کدگذاری‌ها مورد تأیید است و می‌توان ادعا کرد که میزان اعتبار تحلیل مصاحبه کنونی مناسب است.

۳-۴. آزمون مدل

در این بخش، به ارائه نتایج الگوهای اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش، همبستگی بین متغیرها، شاخص‌های برازش الگوی مفهومی و درنهایت به تبیین یافته‌های حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش با استفاده از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری (SEM) با رویکرد حداقل مربعات جزئی و نرم‌افزار Smart PLS پرداخته شده است (آقایی و همکاران، ۲۰۲۱).

جهت بررسی پایایی، علاوه بر آلفای کرونباخ، در مدل‌های مسیری PLS از پایایی مرکب نیز برای بررسی پایایی سازگاری درونی و تک بعدی بودن بلوک‌ها استفاده می‌گردد. اگر میزان این شاخص از ۰/۷ بیشتر باشد، پایایی مرکب مدل تأیید می‌شود. ضریب پایایی (آلفای کرونباخ) و پایایی مرکب هرکدام از متغیرهای پژوهش، طبق جدول (۳) بدست آمده است.

جدول (۳) پایایی سؤال‌های پرسشنامه

متغیر	پایایی مرکب	آلفای کرونباخ
شرایط مداخله‌گر	۰,۸۵۶	۰,۸۴۵
راهبردها و اقدامات اصلی	۰,۸۸۳	۰,۸۷۰
شرایط علی	۰,۹۲۷	۰,۹۱۱
پیامدها	۰,۸۰۲	۰,۷۹۵
پدیده مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال	۰,۹۱۵	۰,۹۰۶
شرایط زمینه‌ای	۰,۸۹۸	۰,۸۹۵

منبع: یافته‌های پژوهش

همان‌طور که مشاهده می‌نمایید، مقادیر به دست آمده برای دو شاخص آلفای کرونباخ و پایایی مرکب از ۰/۷ بیشتر است که نشان‌دهنده پایایی مطلوب متغیرهای تحقیق است؛ بنابراین مدل‌های اندازه‌گیری از پایایی مطلوبی برخوردارند. این شاخص‌ها، از طریق بررسی همبستگی درونی یا بارهای عاملی بین معرف‌ها در مورد پایایی همزمان متغیرها نتیجه می‌گیرند. اما از آنجا که پایایی معرف‌ها متفاوت است، پایایی هر معرف باید به تنهایی ارزیابی شود. پژوهشگران معتقدند که یک متغیر مکنون باید بخش قابل توجهی از پراکندگی معرف را توضیح دهد (معمولاً حداقل ۰/۵)؛

^{۲۵} Kvale

بنابراین، قدرمطلق همبستگی بین یک سازه و هر کدام از متغیرهای مشاهده شده آن، یعنی قدر مطلق بارهای خروجی استاندارد شده باید بیشتر از $0/7$ باشد.

۴-۳-۱. تحلیل عاملی تأییدی

یافته‌های پژوهش حاضر از طریق بررسی الگوی مدیریت و ساماندهی حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی در نوسانات بین بازارهای مالی، و روابط موجود میان ابعاد این مدل بر اساس مولفه‌های تعیین شده از مبانی نظری، با رویکرد تحلیل عاملی تأییدی در نرم‌افزار Smart PLS و بررسی الگوی ساختاری، استخراج شده است.

پیش از ورود به مرحله آزمون فرضیه‌ها، باید از صحت و درستی الگوهای اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش اطمینان حاصل شود؛ بدین منظور از روش تحلیل عاملی استفاده شده است. نتایج تحلیل عاملی تأییدی آیت‌ها یا سؤالات پرسشنامه پژوهش و ضرایب معناداری بارهای عاملی در جدول (۳) خلاصه شده‌اند. با توجه به این که بارهای عاملی برای هر یک از متغیرهای پژوهش بیش از $0/6$ به دست آمده است، لذا بارهای عاملی مربوط به هر یک از سازه‌ها یا سؤالات پژوهش در سطح اطمینان ۹۹ درصد و ۹۵ درصد معنادار بوده‌اند؛ بنابراین الگوهای اندازه‌گیری مناسب انتخاب شده است و سازه‌های مورد مطالعه از جهت روایی دارای اعتبار بالا هستند.

جدول (۴) نتایج الگوهای اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش (تحلیل عاملی تأییدی)

ضرایب معناداری بارهای عاملی متغیرهای پژوهش	تحلیل عاملی تأییدی سؤالات پرسشنامه	سازه‌های پژوهش
۲۲/۰۷۸	۰/۷۰۳	شرایط علی
۲۰/۳۱۷	۰/۶۹۱	شرایط زمینه‌ای
۱۴/۲۴۵	۰/۶۵۹	شرایط مداخله‌گر
۲۵/۶۵۳	۰/۷۲۴	پدیده محوری
۴۴/۷۱۴	۰/۸۰۷	راهبردها
۱۱/۸۳۹	۰/۶۰۵	پیامدها

منبع: یافته‌های پژوهش

۴-۳-۲. همبستگی متغیرهای پژوهش

برای اطمینان از وجود همبستگی مناسب بین متغیرهای مورد بررسی در پژوهش، مقدار همبستگی متغیرهای پژوهش اندازه‌گیری شده است که نتایج آن در جدول (۵) ارائه شده است.

جدول (۵) همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیرهای	شرایط	شرایط	پدیده	راهبردها	پیامدها
----------	-------	-------	-------	----------	---------

پژوهش	علی	زمینه‌ای	مداخله‌گر	محوری		
شرایط علی	۱	-	-	-	-	-
شرایط زمینه‌ای	۰/۷۱۲	۱	-	-	-	-
شرایط مداخله‌گر	۰/۵۵۷	۰/۶۰۱	۱	-	-	-
پدیده محوری	۰/۵۸۸	۰/۵۳۹	۰/۶۶۳	۱	-	-
راهبردها	۰/۵۱۴	۰/۶۱۵	۰/۵۵۰	۰/۵۹۹	۱	-
پیامدها	۰/۵۰۶	۰/۴۷۲	۰/۳۰۹	۰/۴۲۶	۰/۵۱۳	۱

منبع: یافته‌های پژوهش *معناداری در سطح اطمینان ۹۵ درصد*

با توجه به نتایج مربوط به ضرایب همبستگی به دست آمده که در جدول (۵)، نشان داده شده است، می‌توان به این نتیجه رسید که تمام متغیرهای پژوهش در سطح اطمینان ۹۵ درصد رابطه معنی‌داری باهم دارند.

۳-۳-۴. برازش مدل پژوهش

بررسی الگوی ساختاری PLS و فرضیه‌های پژوهش از طریق بررسی ضرایب مسیر (Beta) و مقادیر R² امکان پذیر است. ضرایب مسیر برای تعیین سهم هریک از متغیرهای پیش‌بین در تبیین واریانس متغیر ملاک استفاده می‌شوند و شاخص برازش کلی الگو در PLS شاخص GOF²⁶ است و از آن می‌توان برای بررسی اعتبار کیفیت الگوی PLS به صورت کلی استفاده کرد (قاسمیان صاحبی و همکاران، ۱۳۹۷). این شاخص بین صفر تا یک قرار دارد و مقادیر نزدیک به یک نشان‌دهنده کیفیت مناسب الگوی مفهومی پژوهش است؛ و سه مقدار ۰/۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ را به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF معرفی شده است (وتزلس و همکاران ۲۷، ۲۰۰۹). جدول (۶)، شاخص‌های برازش الگوی مفهومی پژوهش را ارائه می‌کند.

جدول (۶) شاخص‌های برازش الگوی مفهومی پژوهش

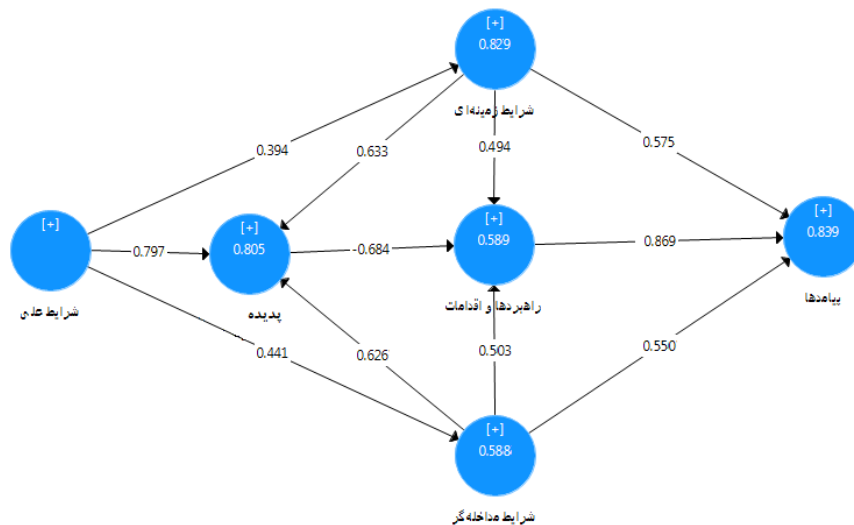
شاخص برازش	مقدار قابل قبول	نتیجه	P-Value
(APC) میانگین ضریب مسیر	P < ۰/۰۵	۰/۵۶۹	P < ۰/۰۰۱

۲۶ Goodness of Fit Index

۲۷ Wetzels et al

شکل (۳) مدل پژوهش در حالت تخمین ضرایب مسیر

در ادامه، جدول (۷) نتایج حاصل از آزمون الگوی ساختاری و نتایج حاصل از سنجش و آزمون فرضیه‌ها را ارائه می‌کند.

جدول (۷) نتایج آزمون فرضیه‌های پژوهش

فرضیات	ضریب مسیر (β)	آماره t	نتیجه فرضیات
شرایط علی بر پدیده مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی اثر مثبتی دارند.	۰/۷۹۷	۵۱/۶۷۳	تایید
شرایط علی بر شرایط مداخله‌گر مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی اثر مثبتی دارند.	۰/۴۴۱	۵/۹۵۲	تایید
شرایط علی بر شرایط زمینه‌ای مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی اثر مثبتی دارند.	۰/۳۹۴	۲/۱۶۱	تایید
شرایط زمینه‌ای بر پدیده مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی اثر مثبتی دارند.	۰/۶۳۳	۴۱/۹۶۵	تایید
شرایط زمینه‌ای بر اقدامات و راهبردهای مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی اثر مثبتی دارند.	۰/۴۹۴	۱۲/۸۵۸	تایید
شرایط زمینه‌ای بر پیامدهای مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال	۰/۵۷۵	۲۷/۸۹۰	تایید

			در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی اثر مثبتی دارند.
تایید	۴۰/۰۷۴	۰/۶۲۶	شرایط مداخله‌گر بر پدیده مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی اثر مثبتی دارند.
تایید	۱۳/۳۲۰	۰/۵۰۳	شرایط مداخله‌گر بر اقدامات و راهبردهای مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی اثر مثبتی دارند.
تایید	۲۲/۲۷۱	۰/۵۵۰	شرایط مداخله‌گر بر پیامدهای مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی اثر مثبتی دارند.
تایید	۴۳/۲۶۶	۰/۶۸۴	پدیده مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی بر اقدامات و راهبردها اثر مثبتی دارند.
تایید	۵۸/۳۱۵	۰/۸۶۹	اقدامات و راهبردهای مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی بر پیامدها اثر مثبتی دارند.

منبع: یافته‌های پژوهش

با توجه به جدول (۷)، تمامی ۱۱ فرضیه مورد بررسی در این پژوهش، تایید شده است. علت تأیید فرضیه‌ها، قرار گرفتن آماره t در خارج از بازه $-1/96$ تا $+1/96$ بوده است. همچنین، ضرایب مسیر ارائه شده در جدول، میزان اثرگذاری هریک از متغیرها بر یکدیگر را نشان می‌دهند که در این بین، اقدامات و راهبردها با $0/869$ بیشترین تأثیر را بر پیامدهای اجرای مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال داشته و پس از آن، بیشترین تأثیر از شرایط علی با ضریب مسیر $0/797$ بر پدیده محوری بوده است. همچنین کم‌ترین اثرگذاری در این مدل، با ضریب مسیر $0/394$ از شرایط علی بر شرایط زمینه‌ای بوده است.

۵. بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به رونق بازارهای ارز دیجیتال و اهمیت مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال بر اساس امنیت اقتصادی کشور و نوسانات موجود در بازارهای مالی و محدودیت پژوهش‌های انجام شده در این زمینه و لزوم افزایش اطلاعات علمی جهت توسعه حوزه موردنظر، این پژوهش با هدف تدوین الگوی مدیریت و ساماندهی حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تاثیرات امنیت اقتصادی در

نوسانات بین‌بازارهای مالی انجام شده است. نتایج بدست آمده از این پژوهش، در ادامه تشریح شده است.

در پاسخ به سوال اصلی پژوهش که الگوی مدیریت و ساماندهی حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر تأثیرات امنیت اقتصادی در نوسانات بین‌بازارهای مالی چگونه است؟ در نهایت با استفاده از روش تئوری داده بنیاد، ۵۱ کد نهایی، ۱۵ مفهوم و نهایتاً ۶ مقوله شکل گرفت. مدلی که در این پژوهش برای مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور طراحی شد، دارای ۶ بعد است و مفاهیم آن عبارتند از: شرایط علی (تورم بالا، نوسانات بازارهای مالی، جدید بودن بازار، حمایت‌ها)، عوامل بستری (عوامل مدیریتی، عوامل محیطی، عوامل قانونی و حقوقی)، مداخله‌گرها (زیرساخت‌ها، باورها و اعتقادات، سطح سواد، آگاهی و تخصص، ارتباطات)، مقوله محوری مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر امنیت ملی در نوسانات بازارهای مالی، راهبردها (راهبردهای آموزشی، راهبردهای قانونی، مشارکت، برنامه‌ریزی و نظارت، دسترسی به اطلاعات) و پیامدها (پیامدهای اقتصادی، پیامدهای نامشهود کلان، پیامدهای مشهود کلان).

نتایج بخش کمی پژوهش نیز حاکی از تایید تمامی ۱۱ فرضیه پژوهش و تایید روابط و مدل تعیین شده است. بطوری که:

• نتایج تحلیل وضعیت شرایط علی

با توجه به نتایج به دست آمده از آزمون بوت استراپ (ضریب مسیر و مقدار آماره T قابل قبول)، نتایج تحلیل‌ها حاکی از آن می‌باشد که شرایط علی با ابعاد تعیین شده بر پدیده مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر امنیت اقتصادی اثر مثبتی دارد. همچنین با توجه به نتایج تحلیل، شرایط علی بر شرایط مداخله‌گر و شرایط زمینه‌ای در مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور نیز اثر مثبتی دارد و عناصر آن بر شرایط مذکور تأثیر می‌گذارند.

• نتایج تحلیل وضعیت شرایط زمینه‌ای

با توجه به نتایج آزمون، شرایط زمینه‌ای با عناصر تعیین شده، بر پدیده و پیامدهای آن در کشور، تأثیر مثبت دارد، همچنین با توجه به نتایج تحلیل، شرایط زمین‌های با عناصر مذکور، بر راهبردها و اقدامات اصلی مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر امنیت اقتصادی، اثر مثبتی دارد و عناصر آن بر شرایط مذکور تأثیر می‌گذارند.

• نتایج تحلیل وضعیت شرایط مداخله‌گر

با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل، مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تاکید بر امنیت اقتصادی و پیامدهای اجرای آن، از شرایط مداخله‌گر با عناصر تعیین شده، تأثیر می‌پذیرد، همچنین با

توجه به نتایج تحلیل، شرایط مداخله‌گر با عناصر مذکور، بر راهبردها و اقدامات اصلی مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور نیز اثر مثبتی دارد و عناصر آن بر شرایط مذکور تأثیر می‌گذارند.

• **نتایج تحلیل وضعیت پدیده مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تأکید بر امنیت اقتصادی**

بر اساس داده‌های جمع‌آوری‌شده، وضعیت پدیده مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تأکید بر امنیت اقتصادی دارای ضعف‌هایی است و طبق تحلیل‌های انجام شده، این مقوله‌ها در صورت اجرای درست بر راهبردها و اقدامات اصلی در مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تأکید بر امنیت اقتصادی اثر مثبتی دارند، بنابراین می‌بایست این ضعف‌ها برطرف گردد.

• **نتایج تحلیل وضعیت راهبردها و اقدامات**

با توجه به نتایج آزمون‌ها و تحلیل‌های انجام شده، راهبردها و اقدامات اصلی در این حوزه، در مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تأکید بر امنیت اقتصادی با مقوله‌های تعیین شده، بر پیامدهای مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور تأثیر مثبتی دارند و ضریب مسیر و مقدار آماره t بالا بیانگر این موضوع می‌باشد.

• **نتایج تحلیل وضعیت پیامدها**

نتایج به دست آمده از تحلیل آزمون‌ها، نشان‌دهنده معنادار بودن تغییرات متغیر وابسته به متغیر مستقل است و بیان‌کننده اهمیت و تأثیرپذیری عناصر پیامدهای مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال در کشور با تأکید بر امنیت اقتصادی با عناصر تعیین شده در مدل پارادیمی است.

علی‌رغم تفاوت‌هایی که میان این پژوهش و پژوهش‌های مرتبط از بعد روش‌شناسی و مولفه‌های تعیین شده در مدل پژوهش وجود دارد و محدودیت پژوهش‌های مرتبط، اما به نوعی می‌توان نتایج این پژوهش را با پژوهش‌های این حوزه مقایسه کرد. این یافته‌ها را می‌توان به نوعی با نتایج تحقیقات سعادت‌مند و همکاران (۱۴۰۰) که به بررسی ذخیره‌سازی و نگهداری رمزپول‌ها با کیف‌های دیجیتال پرداختند و دریافته‌اند که از بین ۵ نوع کیف پول (سخت افزاری، تحت وب، موبایلی، دسکتاپ و کاغذی) جهت انتخاب یک کیف پول دیجیتال، داشتن امنیت کیف پول، دسترس پذیر بودن، آفلاین یا آنلاین بودن، پشتیبانی از انواع رمزپول‌ها، قیمت کیف پول و هزینه تراکنش‌ها، رابط کاربری و پشتیبان‌گیری از کلیدهای خصوصی از اولویت‌های بالاتری برخوردارند و در پایان نیز روند نمایی برای انتخاب کیف پول مناسب هر فرد ارائه شده است. صالحی فر (۱۳۹۸) که به بررسی رفتار بازده و ریسک بیت کوین درمقایسه با بازارهای طلا، ارز و بورس پرداخت و نشان داد که اگرچه بازده و ریسک بیت کوین نسبت به سایر فرصت‌های سرمایه‌گذاری مانند ارز، طلا، سکه و بورس در داخل کشور به طور قابل ملاحظه‌ای بیشتر است، اما نمی‌توان رفتار آن را از نظر ریسک و

بازدهی با بازارهای رقیب مرتبط دانست. همچنین برخلاف سایر دارایی‌ها، در معاملات بیت-کوین اثر اخبار مثبت بیشتر از اخبار منفی است. در نهایت فرضیه دایربرگ (۲۰۱۶) مبنی بر اینکه بیت کوین چیزی بین طلا و ارز است، مورد تایید قرار نمی‌گیرد. هاو و همکاران (۲۰۲۱) که در پژوهشی به تجزیه و تحلیل تجربی عوامل موثر بر قصد استفاده از کیف پول دیجیتال در ویتنام پرداختند. این مطالعه تأیید می‌کند که انتظار عملکرد، انتظار الکترونیکی، تأثیر اجتماعی، و شرایط تسهیل‌کننده به طور مثبت بر رفتار استفاده از کیف پول‌های دیجیتال تأثیر می‌گذارد. مهمتر از همه، امید به عملکرد و انتظار عملکرد مهم‌ترین عوامل تعیین‌کننده قصد رفتاری هستند. خطرات درک شده به طور منفی بر قصد رفتاری استفاده از کیف پول‌های دیجیتال است. سلگ (۲۰۲۱) در پژوهشی به بررسی تأثیر تهدیدات کیف پول دیجیتال و اقدامات ایمنی بر سطح استفاده پرداخت. نتایج نشان داد که هرگونه پرداخت از طریق فرمت آنلاین مشمول محدودیت‌ها و تهدیدات امنیت داده است که به افزایش آگاهی ایمنی از استفاده از اطلاعات کمک می‌کند. در این راستا اقدامات ایمنی تخصصی ناشی از افزایش آگاهی می‌تواند در افزایش امنیت اثرگذار باشد، همسو دانست. مطابق با یافته‌های این تحقیق به نظر می‌رسد که مهم‌ترین عامل در مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال و افزایش امنیت، آگاهی سرمایه‌گذاران از جنبه‌های مختلف که شامل مزایای این بازار نسبت به بازارهای مشابه، عوامل بستری و اثرگذار و راهبردهای موردنیاز جهت افزایش بازدهی و نتایج حاصله می‌باشد و از طریق افزایش دانش می‌توان به مدیریت مناسب حساب‌های ارز دیجیتال پرداخت.

با توجه به نتایج بدست آمده، پیشنهاد می‌شود که به عوامل بستری برای ایجاد حساب‌های ارز دیجیتال توجه شود و از طریق هدف‌گذاری درست و با آگاهی از اقدامات موردنیاز، به مدیریت حساب پرداخته شود و در این راستا از راهنمایی‌های متخصصین این حوزه بهره‌گیری شود و یا از سازمان‌های تخصصی سرمایه‌گذار مطمئن استفاده گردد. پیشنهاد می‌شود که با توجه به نوسانات بالای این بازار، از رفتارهای هیجانی در حساب‌ها پرهیز شود و از طریق تعیین برنامه زمانی بر اساس اهداف، اقدامات مناسب صورت گیرد. همچنین پیشنهاد می‌شود که با توجه به آگاهی کم سرمایه‌گذاران از نحوه مدیریت حساب‌های ارز دیجیتال، دوره‌های آموزشی و روانشناسی در بازارهای مالی برای سرمایه‌گذاران حقیقی و حقوقی در زمینه ارزهای دیجیتال برگزار گردد تا با افزایش آگاهی و همچنین کنترل رفتارها و روندهای منطقی‌تری در این بازارها و مبتنی بر دانش ایجاد گردد.

این پژوهش دارای محدودیت‌هایی بوده است که از مهم‌ترین آن می‌توان به دشواری در برقراری ارتباط و جمع‌آوری داده از متخصصین و خبرگان موردنظر اشاره کرد. همچنین به پژوهش‌گران آتی پیشنهاد می‌گردد تا این پژوهش را پیش و پس از برگزاری دوره‌های آموزشی برای سرمایه‌گذاران

انجام داده و شاخص‌های رفتاری مختلفی را مورد ارزیابی قرار دهند و پژوهشی را در راستای مقایسه بازدهی و نحوه مدیریت بازار ارز دیجیتال با سایر بازارهای مالی انجام دهند.

منابع

- اشرفی، حمیدرضا. (۱۳۹۸). تأثیر تورش‌های رفتاری مدیران صندوق بر عملکرد صندوق‌های سرمایه‌گذاری در بورس اوراق بهادار تهران، کارشناسی ارشد، دانشگاه خوارزمی، دانشکده علوم مالی. ایزدی، حسین، ارزانیان، نسترن، حسینی، زهرا. (۱۳۹۹). پیشگیری از جرائم پولشویی و کلاهبرداری در بستر استفاده از رمزارزهای جهانی. رهیافت پیشگیری، ۲(۱)، ۳۷-۵۶.
- جامی‌الاحمدی، معصومه، رازدار، محمدرضا. (۱۳۹۷). تورش‌های رفتاری و تأثیر آن بر تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران در بورس اوراق بهادار، کنفرانس بین‌المللی تازه‌های مدیریت حسابداری و اقتصاد، تهران.
- داوری، سمیه، نجفی، محسن، مومنی، ماندان. (۱۴۰۱). مدل‌سازی رفتار گله‌ای و تصمیمات سرمایه‌گذاران با نقش متغیر میانجی احساسات سرمایه‌گذار. فصلنامه علمی تخصصی رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری، ۶(۸۴)، ۸۰۲-۸۲۲.
- زارع، محمد. (۱۴۰۰). تحلیل ارتباط معیار ریسک بر رفتار احساسی سرمایه‌گذاران با تأکید بر نقش مدیریت اثر بخش ریسک و مدیریت سیاسی شرکت. دستاوردهای نوین در مطالعات علوم انسانی، ۴(۴)، ۱۱۱-۱۳۰.
- زمردیان، غلامرضا، خسروانجم، محسن. (۱۳۹۹). بررسی رابطه نوسانات بازده سهام و رفتار سرمایه‌گذاران در بازار سرمایه ایران. فصلنامه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت و حسابداری، ۵(۲۰)، ۱۴۶-۱۵۹.
- سعادت‌مند، محمد، محمدی، مسعود، مرادی، امیر. (۱۴۰۰). ذخیره‌سازی و نگهداری رمزپول‌ها با کیف‌های دیجیتال. فصلنامه اقتصاد دفاع، ۵(۱۸)، ۸۱-۱۰۳.
- شکری، نعیم، سحاب‌خدا مرادی، اصغر، حاجیلو مقدم، محسن. (۱۴۰۰). بررسی اثرات سرریز نوسانات مالی میان ارزهای دیجیتالی (کاربرد رهیافت گارچ چند متغیره). چشم‌انداز مدیریت مالی، ۱۱(۳۵)، ۱۴۳-۱۷۲.
- شهنوازی، زهرا، زمانیان، علی، هاتفی، کیوان. (۱۴۰۱). ارزیابی نوسانات شاخص قیمت بیت‌کوین بر توسعه اقتصادی با استفاده از مدل‌های گارچ تک متغیره. سیاست‌گذاری پیشرفت اقتصادی، ۱(۱)، ۳۹-۵۵.
- صادقی، محسن. (۱۴۰۰). تحلیل ارتباط علی بین ثبات اقتصادی و امنیت اقتصادی در ایران. فصلنامه علمی «مطالعات امنیت اقتصادی»، ۱(۱)، ۱۱۹-۱۴۸.

صالحی فر، محمد. (۱۳۹۸). بررسی رفتار بازده و ریسک بیت کوین در مقایسه با بازارهای طلا، ارز و بورس با رویکرد مدل‌های گارچ آستانه.

علی یاری، فرشاد، سیف، اله مراد، کمالی، روزبه. (۱۴۰۱). مقاله پژوهشی: نقش ثبات و امنیت اقتصادی در الگوی اقتصاد مقاومتی جمهوری اسلامی ایران. مطالعات دفاعی استراتژیک، ۲۰(۸۷)، ۸۰-۵۵.

قاسمیان صاحبی، علی، کردحیدری، راحیل، و آقایی، محمد. (۱۴۰۰). نگاهی جامع به روش‌های کیفی، کمی و آمیخته در تحقیقات بازاریابی (از داده تا انتشار: با بررسی مفاهیم، ابزارها و فرایندها). (چاپ اول). تهران: انتشارات ارشدان.

قاسمیان صاحبی، علی؛ مشبکی، اصغر و خداداد حسینی، سیدحمید. (۱۳۹۷). بررسی وفاداری به برند از طریق عجزین شدن مشتری در جوامع برند آنلاین. مدیریت برند، ۵(۱)، ۱۳-۳۴.

کردحیدری، راحیل؛ قاسمیان صاحبی، علی؛ آقایی، محمد. (۱۴۰۰). بررسی رابطه حمایت سازمانی ادراک‌شده با رفتارهای سازمانی اجتماعی کارکنان در دوران شیوع ویروس کووید-۱۹ (مورد مطالعه: شرکت فروشگاه‌های زنجیره‌ای رفاه). پژوهش‌های مدیریت منابع سازمانی. ۱۱(۴)، ۱۳۶-۱۱۳.

محمدزاده، عبدالغفور، حیرانی، فروغ، تفتیان، اکرم. (۱۳۹۹). ارتباط بین گرایش‌های احساسی سرمایه‌گذاران و بازده سهام با تأکید بر متغیر تعدیل‌گر حاکمیت شرکتی. تحقیقات مالی اسلامی، ۹(۲)، ۷۴۱-۷۷۴.

محمدی شاد، حسین، معدنچی، آرش کیقبادی، امیر رضا. (۱۴۰۰). سرایت پذیری و پویایی ریسک بین بازارهای مالی، بازارهای کالایی و ارزهای دیجیتال با رویکرد مدل MGARCH. مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار، ۱۲(۴۷)، ۴۷۰-۴۹۰.

منصوری مؤید، فرشته؛ کردحیدری، راحیل و قاسمیان صاحبی، علی. (۱۳۹۹). نقش کارگزاران دانش در توسعه مدل بازاریابی دانش فنی شرکت‌های دانش بنیان. پژوهش‌های مدیریت در ایران، ۲۴(۲)، ۶۰-۳۵.

میرشجاعی، فخری، الهی، ناصر، صیقلی، علی. (۱۴۰۱). سرایت بحران‌های مالی جهانی بر تلاطم‌های ارزی در اقتصاد ایران رویکرد گارچ-کاپولا. پژوهش‌های اقتصادی ایران.

Aftab, M. (۲۰۲۰). Behavioral Biases as Predictors of Investment Decision of Individual Investors in Pakistan. Available at SSRN ۳۶۱۹۵۸۰.

Aghaei, M., Sahebi, A. G., & Kordheydari, R. (۲۰۲۱). Investigating the Change in Customers' Sustainable Consumption Behaviour after the Outbreak of COVID-۱۹. INTERNATIONAL JOURNAL OF APPLIED MARKETING, ۶(۱), ۳۴-۴۹.

Aghaei, M., Sahebi, A. G., & Kordheydari, R. (۲۰۲۱). The Effect of Covid-۱۹ on Sustainable Consumption Behavior in Chain Stores. Asia-Pacific Journal of Management and Technology (AJMT), ۲(۲), ۳۵-۵۱.

- Ángeles López-Cabarcos, M., M Pérez-Pico, A., & López Perez, M. L. (۲۰۲۰). Investor sentiment in the theoretical field of behavioural finance. *Economic research-Ekonomska istraživanja*, ۳۳(۱), ۲۱۰۱-۲۲۲۸.
- Anwar, M. (۲۰۱۴). The efficiency of banks in Indonesia: Sharia vs. conventional banks. *Bulletin of Monetary Economics and Banking*, ۱۸(۳), ۳۰۷-۳۳۲.
- Corbet, S., Hou, Y. G., Hu, Y., Oxley, L., & Xu, D. (۲۰۲۱). Pandemic-related financial market volatility spillovers: Evidence from the Chinese COVID-۱۹ epicentre. *International Review of Economics & Finance*, ۷۱, ۵۵-۸۱.
- Corbin, J. (۲۰۲۱). Strauss's Grounded Theory. In *Developing Grounded Theory* (pp. ۲۵-۴۴). Routledge.
- Elgebeily, E., Guermat, C., & Vendrame, V. (۲۰۲۱). Managerial optimism and investment decision in the UK. *Journal of Behavioral and Experimental Finance*, ۳۱, ۱۰۰۵۱۹.
- Gao, X., Ren, Y., & Umar, M. (۲۰۲۲). To what extent does COVID-۱۹ drive stock market volatility? A comparison between the US and China. *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*, ۳۵(۱), ۱۶۸۶-۱۷۰۶.
- Hassan, A., Mas' ud, M. Z., Shah, W. M., Abdul-Latip, S. F., Ahmad, R., Ariffin, A., & Yunus, Z. (۲۰۲۰). A systematic literature review on the security and privacy of the blockchain and cryptocurrency. *OIC-CERT Journal of Cyber Security*, ۲(۱), ۱-۱۷.
- Hau, H. T., Nhung, D. T. H., & Trang, P. H. (۲۰۲۱). An empirical analysis of factors affecting the intention of using digital wallets in Vietnam. *Tạp chí Quản lý Kinh tế Quốc tế (Journal of International Economics and Management)*, ۲۱(۰۱), ۸۶-۱۰۷.
- He, D., Li, S., Li, C., Zhu, S., Chan, S., Min, W., & Guizani, N. (۲۰۲۰). Security analysis of cryptocurrency wallets in Android-based applications. *IEEE Network*, ۳۴(۶), ۱۱۴-۱۱۹.
- In, G. (۲۰۲۱). Central Bank Digital Currency as a Potential Source of Financial Instability. *Cato J.*, ۴۱, ۳۳۳.
- Lee, J. (۲۰۰۱). *A grounded theory: integration and internalization in ERP adoption and use*. The University of Nebraska-Lincoln.
- Li, Z., & Liu, Z. (۲۰۲۲). Research on Bitcoin Price and Fluctuation.
- Lindner, F., Kirchler, M., Rosenkranz, S., & Weitzel, U. (۲۰۲۱). Social motives and risk-taking in investment decisions. *Journal of Economic Dynamics and Control*, ۱۲۷, ۱۰۴۱۱۶.

- Park, M., & Chai, S. (۲۰۲۰, January). The effect of information asymmetry on investment behavior in cryptocurrency market. In *Proceedings of the ۳rd Hawaii International Conference on System Sciences*.
- Sahebi, A. G., Kordheydari, R., & Aghaei, M. (۲۰۲۲). A New Approach in Marketing Research: Identifying the Customer Expected Value through Machine Learning and Big Data Analysis in the Tourism Industry. *Asia-Pacific Journal of Management and Technology (AJMT)*, ۲(۳), ۲۶-۴۲.
- Samal, A., & Mohapatra, A. D. Standard Finance And Behavioral Finance: A Study On It's Evolution And It's Present Status In India. *European Journal of Molecular & Clinical Medicine*, ۷(۰۸), ۲۰۲۰.
- Selg Barackath, D. B. (۲۰۲۱). "The Impact Of Digital Wallets Threats And Safety Measures On The Level Of Usage"—A Study With Reference To Chennai. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education (TURCOMAT)*, ۱۲(۶), ۹۵-۱۰۰.
- SHA, N., & ISMAIL, M. Y. (۲۰۲۱). Behavioral investor types and financial market players in Oman. *The Journal of Asian Finance, Economics and Business*, ۸(۱), ۲۸۵-۲۹۴.
- Shou, M. H., Wang, Z. X., Li, D. D., & Zhou, Y. T. (۲۰۲۰). Forecasting the price trends of digital currency: a hybrid model integrating the stochastic index and grey Markov chain methods. *Grey Systems: Theory and Application*, ۱۱(۱), ۲۲-۴۵.
- Strauss, A., & Corbin, J. (۱۹۹۰). Grounded theory research: Procedures, canons, and evaluative criteria. *Qualitative sociology*, ۱۳(۱), ۳-۲۱.
- Strauss, A., & Corbin, J. (۱۹۹۴). Grounded theory methodology: An overview.
- Strauss, A., & Corbin, J. (۲۰۱۴). Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory. Sage publications.
- Verma, M., & Sharma, P. (۲۰۲۰). Money Often Costs Too Much: A Study to Investigate The Effect Of Twitter Sentiment On Bitcoin Price Fluctuation.
- Wang, J., & Wang, X. (۲۰۲۲, April). Research on the Digital Currency Price Synergy Based on VAR Model: Evidence from Bitcoin and Ethereum. In *۲۰۲۲ th International Conference on Social Sciences and Economic Development (ICSSSED ۲۰۲۲)* (pp. ۱۹۹۶-۲۰۰۰). Atlantis Press.
- Yang, R., Yu, L., Zhao, Y., Yu, H., Xu, G., Wu, Y., & Liu, Z. (۲۰۲۰). Big data analytics for financial Market volatility forecast based on support vector machine. *International Journal of Information Management*, ۵۰, ۴۵۲-۴۶۲.